

tamen competentes, adire, qui causam in eodem statu, quo fuerit assumat, & quam primim terminari, curent, &c. quod si instantia periret, simul & omnia acta iudicii ordinataria, citationes, libelli, termini, conclusiones, & similia, (ut dictum est,) quibus aut eorum singulis deficientibus, superior terminare non poterat, quia deficit substantia, & sic eo decreto solum puniatur negligentia inferioris, & in eius pœnam hæc datur facultas recursus, & privilegium partibus.

CAPUT III.

Executores differentia quotuplex, & de singulorum lata demonstratione: & quando ab eis emissa appellatiōi denegata delatio vim detegat, ubi quid sit excessus, quotuplex, quomodo, quandove proponetur, aut etiam probetur, aut ab eo quoties appellari licebit.

SUMMARIUM.

- 1 Executores sive executorialium, sive gratiarum, aut meri sunt, aut mixti.
2 Merus executor in quibus à mixto distinguitur, & cognoscatur.
3 Executor merus dicitur, quoties omni liquidata materia, & precedente causa cognitione super exceptionibus, & liquidationibus nudi facti executio est commissa.
4 Exceptio, quæ omnia sive à parte citata per iudicem super causa cognitione adhibita in executione, non potest postea executor, cui executio committitur de ea cognoscere.
5 Executor mixtus dicitur, executorialium executio committitur nulla precedente causa cognitione super exceptionibus, & liquidationibus, quæ incidere solent in ea.
6 Executori commissa censetur causæ cognitio, & terminatio eorum quæ incidunt, & admitti solent in via executiva, ubi talis cognitio non processit.
7 Executor mixtus est iudex, & habet jurisdictionem ad exequendum.
8 Executor mixtus cognoscit de concernentibus executionem sententiæ.
9 Executor mixtus potest cognoscere, & terminare omnes exceptiones, quæ opponi possunt executioni executorialium, non tamen respicientes merita causæ.
10 Executor datus ad rerum & fructuum restitutionem, est omnino mixtus, cum illi commissa intelligatur fructuum liquidatio.
11 Executor merus nullâ causæ cognitione habet, sed puri factum committitur, & ideo caret jurisdictione.
12 Executor uterque quas exceptiones admittit, vel rejicere teneatur, & quando ob id poterit ab eo appellari, remissive.
13 Executor sive merus sive mixtus est delegatus, & vices gerit mandantis.
14 Lex seu canon debet intelligi secundum rubricam, sub qua statutum est.
15 Ab executeore sive mero sive mixto, appellatiōi emissa non deserens, vim nullam facit, nisi modum excedendo, ibid.
Excessus consentire non videtur, qui consentit sententiæ, ibidem.
16 A quilibet causæ mundi licet aliàs negetur appellatio, tamen admittitur ab excessu.
17 A visitatione licet non appellatur, tamen à visitatione excedente admittenda est.
18 A correctione fraterne licet negetur appellatio, tamen admittitur corrigente modum excedentis.

- 19 & 20 Ab executeore neuro appellatur nisi modum excedat.
21 L. ab executione, C. quorum appellat. non recipi intelligitur in executeore, cui jurisdictione inest.
22 Executor sive sit facti sive sit iuris, admittit appellatiōem ab excessu.
23 Buri & Ruginell. convincuntur dicentes, à mixto executeore posse appellari, cum seqq.
24 Executor qui mandatum exequitur, non est qui gravat, sed sententia, & iudex, qui eam tulit.
25 Appellatio cum est denegata à re iudicata & iudice, debet denegari ab eius executeore.
26 Actus non attribuitur exequenti, sed mandati & ordinanti.
27 Illud quod venit in executionem actus inappellabilis, pariter inappellabile est.
28 Liquidatio incidens in executionem est pars ipsius cuius substantiam & naturam mutat.
29 Liquidatio in executionem incidens non inducit novum gravamen, sed continet declarationem interpretativam (cessante excessu).
30 A liquidationibus incidentibus in executorialium executione non appellatur, remissive.
31 Ab executione non appellatur.
32 Idem est appellare ab aliquo facto iudicis, quod à iudice aliquid faciente.
33 Ab utroque executeore negatur appellatio, nisi excessus adsit, quia alius fieret de via executiva ordinaria.
34 Ab executeore mixto, cui virtualiter intelligitur commissio negotii principalis cognitio, licet appellare & de exemplo. Etiam si non excedat, ibid.
35 Gratianus reprobat, dicens ob executeore excedente appellari quoad devolutivum, non tam suspensivum.
36 Excessus est potestatis mandata limitum transgressio.
37 Excessus est novum quoddam gravamen extra limites potestatis mandata per executeorem illatum, & hæc descriptio consonat.
38 Executor recipit potestatem à commissione stricta, cuius limites non transgreditur, sed præ oculis habere debet.
39 Executor tenorem commissionis præ oculis habere debet.
40 Iudices non debent recedere à verbis rescriptorum.
41 Iudex delegatus non potest interpretari rescriptum, nisi quatenus eius verba patitur.
42 Commissionis verba ubi non conveniunt, nec ipsa conveniunt commissio.
43 Plura loca sacre Scripturæ ponderantur, vetantis excessum mandati.
Deuteronomii c. 12. in fin.
Apocalypsis c. ultim.
Exodi c. 25.
Actuum Apostolorum, 7.
Paul. ad Hebræos, c. 8.
Job. c. 14.
Deuteronomii c. 19.
Paul. ad Timotheum, c. 6.
David Psalm. 118. & Psalm. 2. & 3. ad C.
Genesis c. 24.
Divi Pauli Philippen. 3.
Idem Thessalon. 1. c. 4.
Joan. 1. c. 2. c. 5. & c. 15.
Divi Bernardi lib. 1. de considerat. c. 3.
Divi Pauli 1. Corinth. c. 5.
Lucæ c. 12.
Joannis c. 6. & c. 4.
Divi Ambrosii lib. de Paradiso, ibid.
44 Tenorem sententiæ, & commissionis præ oculis habere debet executor.
45 Tenor sententiæ est forma ipsius.
46 Verba sententiæ ponderanda sunt, sicut verba contractus.
47 Verba contractus sunt forma ipsius, quæ dat esse rei, cui aliquid nec addi, nec detrabi potest.

48 Provisio

- 48 Provisio omnis facta determinato modo suos terminos egredi non debet, ibid.
Dispositionem nulla ultra egredi, quàm quod tenor patitur.
49 Tenori dispositionis semper inhaerendum, nunquam autem recedendum.
Plurium iurum verba recensentur in variis dispositionibus eorum tenorem attendendum, mandantium, ibid.
50 A verbis cuiuslibet dispositionis non est recedendum, etiã si natura rei aliud suadeat, cum verba sunt clara.
51 Tenor scripturæ attendendus in sententiâ, commissione, rescripto, legibus, statutis, privilegiis, testamentis, feudorũ concessionibus, compromissis libellis, instrumentis.
52 Ubi verborum ordo, mysterium est.
53 Tenor mandati via est & lucerna executoris.
54 Mœner, & malignantium persusio executeorem dicitur, & declinare facient à tenore mandati.
Plura ad id sacre Scripturæ loca adducuntur in comprobationem, ibi.
55 Creatura omnes (dempto homine) sui creatoris præcepta adimplent, in nihil transgredientes.
56 Executor si executorialium fines egrediatur, desinit esse iudex, & potestate carere tunc incipit.
57 Executor executorialium ad instar est iudicis habentis jurisdictionem territorii limitatam, & si illud egrediatur efficitur privatus.
58 Extra territorium jus dicenti impune non paretur.
59 Executoris potestas coarctata est ad limites commissionis, sententiæ tenori inhaerens.
60 Limites territorii egredi, & terminos jurisdictionis ampliare, idem est.
61 Potestas sententiæ finibus concluditur.
62 Executor in eo quod excedit, desinit esse executor.
63 Executor in excessu caret jurisdictione, & desinit esse iudex.
64 Et caret potestate.
65 Executor excedens executoriales aliud separatim & diversim ab eis facit.
66 Gravamen illatum ultra sententiæ tenorem novum est, & excessus minime admittendus.
67 Novum gravamen illatum per executeorem nondum in iudicio fuit cognitum, nec gravatum super illo condemnatum.
68 Licet est initianda eum eo, cui sententiæ non efficit.
69 Executor exequens novum gravamen in sententiâ non comprehendit, dicitur excedere, quia incipit ab executione.
70 Excessus executionis dicitur casus non decisis in sententiâ, & exequitur.
71 In excessu cessat omnis res iudicata, & omnis obligatio executiva.
72 Executor excedit pluribus modis, nempe, De re ad rem, & de quantitate ad quantitatem. De persona ad personam. De tempore ad tempus. Rejiciendo legitimas exceptiones sententiæ licite opponendas, aut admittendo rejiciendas. Præposterando ordinem sibi in commissione traditum.
73 Et semper quando caret potestate & jurisdictione.
74 Ab excessu appellatiōi emissa nisi executor deserat vim facere, decernas ferat aditus per viâ violentiæ.
75 Excessus potest dici & committi tot modis, quot potest aliquid dici plus.
76 Excessus omnis gravamen est, non è converso.
77 Excessus gravamen est qualificatum, plura specialissima continent.
78 A simplici gravamine per executeorem illato appellatiōi non deseritur.
79 Ratio differentie inter simplex gravamen, & gravamen qualificatum scilicet, excessum redditur.
80 Executor infert simplex gravamen intra limites sua Saigado de protect. Reg.

- commissiōis, non tamen in excessu, redditur exemplum.
81 Executor si præstet minus, quàm in sententiâ sit comprehensum, gravat simpliciter, non excedit, & quare
82 Excessus dicitur quando aliquid additur sententiæ quæ exequitur, non tamen quando aliquid detrahitur.
83 Excessus & defectus inter se contraria sunt, & repugnantia.
84 Excessus executoris tria reperiuntur in iure descripta remedia. Appellatio scilicet, querela, & nullitas, ibid.
85 Excessus tendunt in noxam reipublicæ, ac regulariter in malam partem semitur.
86 Executor excedens tenetur parti de dolo, vel actione injuriæ & facit litem suam, ibi.
87 Excedere dicitur executor, si aliquid dolo vel lata culpa faciat.
88 Contra excessum executoris potest gravatus implorare officium iudicis superioris. Querela adversus executeores excedentes quotidie utuntur advocati in supremis tribunalibus, ibi.
89 Immunitas collectis si describatur in libro contribuentium, debet infra decem dies appellare. Non immunitas autem ab excessu poterit querelam semper ponere, ibid.
90 Per viam appellatiōis licet possit quis conqueri de iniquitate executoris, tamen etiam potest quandoque superius implere officium.
91 Ad excessum revocationem nullitatis remedium introductum est.
92 Ab excessu simul cum querela appellare valde utilissimum est, ne executor excessum exequatur.
93 Ab executeore excedente appellatio emissa utrumque habet effectum devolutivum & suspensivum cui nisi deserat executor, vim facit.
94 Querela ab excessu non operatur effectum suspensivum.
95 Ab excessu executoris utilis est appellare ut evitetur actualis executio gravaminis.
96 Appellatiōis & querelæ remedia ab excessu executoris uti simul non potest, ad effectum recurrendi ad regem per viam violentiæ, & quare.
97 Deficiente appellatiōe (quæ coram ipso executeore necessario est proponenda) non potest haberi recursus per viam violentiæ.
98 Querela supponit superiorem, coram quo proponenda est.
99 Appellatio & querela ubi competunt, qui appellatiōis via utitur, debet intra decem dies interponere, secus in querela, quia & post illos potest proponi.
100 Ab excessu utens appellatiōis remedio non auditur post decem dies.
101 Excessus intra quod tempus sit proponendus discipatur.
102 Excessus executoris ut non sit nullitas, sed in iustitiarum egeatque appellatiōe qui teneant.
103 Ordo l. ad D. Pio, §. in vendit. ff. de re iudic. an detur pro forma substantiali, ita ut eius perversio non egeat appellatiōe.
104 Ordinem assignatum per d. §. in venditiōe esse inducitur forma, & eius commissiōem causare nullitatem & excessum qui teneant.
105 Ordo executionis de quo in d. §. in venditiōe commissus per iudicem ordinariū non causat excessum & nullitatem, sed injuriam.
106 Ordinis perversio de quo in d. §. in venditiōe facta per executeorem causat nullitatem, & excessum.
107 Jurisdictione ordinarij an sit per commissiōem executionis superius noviter delegata, aut excitata, multum interest quoad excessum.
108 Excessus quilibet executionis est nullus, quia in excessu, executor caret potestate, mandato & jurisdictione, & tempera, ut n. 248.

- 109 Ab excessu quantumvis nullo utile est appellare, ut causet suspensionem.
- 110 Excessus per viam appellationis & nullitatis potest in iudicium proponi.
- 111 Excessus omnis mandata commissionis est nullitas.
- 112 Nullum est omne gestum prater mandati formam, nec valet, ut videri potest.
- 113 Excessus executoris non transit in rem iudicatam, quominus quocumque tempore possit iudicium allegari.
- 114 Excessus an ultra triginta annos possit proponi.
- 115 Nullitas sententiae triginta annis durat.
- 116 De nullitate perpetuo agi potest in causis, quibus veritur animae periculum.
- 117 De excessu executoris etiam post triginta annos, perpetuo agi posse, defendit Autor.
- 118 Executor in excessu mandata potestatis caret mandato.
- 119 Executoris mandatum & procuratoris eiusdem legibus regulatur quoad excessum.
- 120 Mandatum jurisdictionis & mandatum ad lites equiparantur, & de uno ad aliud arguitur.
- 121 Mandatum utrumque litis, & jurisdictionis est stricti iuris in quo non veniunt nisi expressa.
- 122 Nullitas ex defectu mandati quoadcunque etiam post mille annos potest proponi.
- 123 Et idem de nullitate proveniente & defectu jurisdictionis.
- 124 Exceptio nullitatis ex defectu mandati & jurisdictionis non censetur exclusa ab statuto excludente omnes exceptiones.
- 125 L. Regia tit. 15. lib. 3. ordin. limitans terminum proponenda nullitatis intra 60. dies non procedit in nullitate jurisdictionis & mandati.
- 126 Excessus executoris excedentis limites sententiae potest quoadcunque proponi.
- 127 Executor quando excessu non currunt fatalia quominus omni tempore de huius nullitate dici possit.
- 128 Attentati simplicis revocationem nullo tempore praescribi posse qui dixerint.
- 129 Attentati simplicis revocatio quanto tempore praescribitur, & quando perpetuo peti possit, remissive.
- 130 Excessus causa pendente an currat tempus ad appellandum a simplici gravamine, casu quo declaratur non excessisse executorem.
- 131 Agenti de nullitate sententiae etiam succumbenti non currit terminus ad appellandum ab ea propter iniustitiam. Dimmodo nullitas calumniosae non sit proposita, aut ex causa evidenter im probabili, ibid.
- 132 Qua doctrina procedit in attentatis absque distinctione an appellatio sit compatibilis, vel incompatibilis.
- 133 Excessus executoris est attentatum.
- 134 Excessus executoris est incompatibilis cum simplici gravamine & iniustitia.
- 135 Super excessu iudex duntaxat aditus non potest se in trahere & cognoscere in simplici gravamine, & iniustitia executoris.
- 136 Dilaciones duas quando procedunt non ex eodem fonte sed diversis respectibus, una alteram non confundit sed utraque successive operatur.
- 137 Quae origine & respectibus sunt diversa eadem sunt prosecutione & effectu.
- 138 Excessus causa, & simplici gravaminis sunt inter se diversa.
- 139 Excessus articulo pendente non currit terminus ad appellandum a simplici gravamine executoris.
- 140 Ab excessu qui appellavit etiam succumbat prodest illa appellatio, ut possit prosequi super simplici gravamine, quia semel a factio excessu, appellavit, licet sub falsa causa.
- 141 Ab excessu appellationi emissa per procuratorem ca-

- rentem speciali mandato ad eam deferendum non est.
- 142 Executionem ex re iudicata emanata a lite qua procurator quis fuit petere non potest, nisi cum speciali mandato.
- 143 Si ope exceptionis repellatur, alias bene poterit actionem iudicati procurator intentare, & de aliis limitationibus ibi remissive.
- 144 Ab excessu si appellatur, debet excessus nominatim exprimi, alias appellationi deferendum non est.
- 145 Ab excessu contra appellatorem est iuris praesumptio, cum ab executore regulariter sit prohibitum, nisi specialiter ab excessu, & ideo is debet exprimi, ut executor cognoscat an sit deferendum.
- 146 Appellatio ubi regulariter est prohibita, permittitur tamen ex speciali ratione in aliquo casu, debet exprimi, ut illi deferatur, & quare, ibi.
- 147 Excessus causa si non sit in appellatione expressa executor non tenetur super sedere, sed exequi.
- 148 Excessus causam exprimeret nullam tamen non prodest.
- 149 Excessus causa est exprimens, ut discernatur, an sit appellatio deneganda, vel concedenda audientia.
- 150 Ab excessu appellationi resistit ius non facta causa expressione.
- 151 Excessus causa omisso non vitiat appellationem, nec ea non est substantia nisi quoad effectum deferendi.
- 152 Excessus specialis expressio requiritur, ita ut non sufficiat appellatio, quia excessu a tua commissione.
- 153 Nec sufficit in genere per relationem ad aliam.
- 154 Ab excessu appellatio an totam executionem suspendat, an solum excessum.
- 155 Excessus causa expressa si non concernat totam executionem, illam non suspendit appellatio, sed excessum expressum.
- 156 Excessus in uno casu allegatus suspendit in aliis non adesse.
- 157 Appellatio non cadit super excessu non expresso.
- 158 Appellatio ab uno articulo non suspendit totam causam non conexam.
- 159 Regius senatus aditus per viam violentiae ob denegatam appellationem ab excessu, quo decreti generi uti solet, & quomodo concipiendum.
- 160 Cautela Vestrii ad suspendendam totam executionem vigore appellationis ab excessu refertur.
- 161 Vestrii cautela manifeste ut iusta convincitur.
- 162 Ab excessu expensarum & fructuum taxationis appellatio an totam causam suspendat.
- 163 Excessus executoris quomodo sit probandus.
- 164 Excessus non praesumitur nisi per appellatorem probetur.
- 165 Excessus debet constare evidenter, verisimiliter & probabiliter.
- 166 Signatura iustitiae anteaquam committat causam appellationis suspensiva ab excessu, non facile credit partis assertioni, nisi prius de illo gustaret.
- 167 Excessus executoris probatur ex inspectione actorum qua gessit & commissionis.
- 168 Iniquitas iudicis inter procedendum quando arguitur, ex inspectione processus detegitur.
- 169 Executoris mandati defectus probatur ex actorum inspectione.
- 170 Negativa coarctata ad certam scripturam per illius inspectionem probatur, quia quod ibi non reperitur, praesumitur non factum.
- 171 Legatum non fuisse mandatum, nec relictum probatur inspectione testamenti.
- 172 Negativa, aliquem non esse talem prout asseritur, probatur per inspectionem actorum.
- 173 In iudicis, privilegii, & similibus quod non reperitur expresse concessum, censetur prohibitum.
- 174 Commissio non praesumitur nisi quatenus de ea constet.
- 175 Mandatum quem non habere, seu potestatem iudicandi, seu

- seu ordine non fuisse servatum, & similia, probatur per actorum inspectionem.
- 176 Quod in eisdem actis non apparet, dicitur non adesse.
- 177 Pro mandato non praesumitur nisi quatenus ex eius inspectione appareat.
- 178 Mandatum regulariter debet exhiberi.
- 179 Excessus directe opponitur commissioni mandata, iuxta quam appositus clarior patet.
- 180 Excessus executoris per commissionem detegitur, sicut macula faciei per speculum. Commissio speculum executoris est, ibid.
- 181 D. Greg. auctoritas mirabilis adducitur in proposito.
- 182 Executoris potestas ut quanta sit, appareat, commissio legitime exhibenda est.
- 183 Executoris potestas pendet a deputatione, sicut procuratoris a mandato, & sic a deputationis verbis non recedendum.
- 184 Commissionis forma debet attendi specificae, ut executoris potestas cognoscatur.
- 185 Suprema pratoria ad detegendum executoris excessum faciunt trahere commissionem & processum originale.
- 186 Quae de facto sunt, de facto & omisso ordine iudicario reponenda, ius est.
- 187 Appellatio ab executori apostolico excedente an legitima sit, detegit senatus Regius ad quem recurritur per viam violentiae, per inspectionem processus originalis.
- 188 Excessus separati ab executione possunt probari per testes ut Varatari, vel illi qui ex actis non apparent, tangunt tamen negotium principale.
- 189 Excessus executoris tangens executionem ex actis non apparet per viam querele proponi potest coram superiori, licet interim non suspendat, & ibi declaratur.
- 190 Ab excessu executoris non nisi semel appellari potest, nec secunda appellationis deferendum.
- 191 Ab excessu appellans juris praesumptionem contra se habet, quod ideo restringit potestatem appellandi.
- 192 Excessum non adesse declarans superior non causat perpetuum praedictum, sed reparabile per viam simplicis gravaminis postquam executionem.
- 193 Excessum non fuisse licet declaratur, non tamen negatur adesse gravamen simplex.
- 194 Super qualitate gravaminis executoris cognoscitur, quando appellatur ab excessu, super qua tantum cadit appellatio cognita, & determinatio.
- 195 A simplici executoris gravamine pendente executione appellans non auditur, sed in finem peracta executionis reservatur gravaminis cognitio.
- 196 In excessu causa succumbenti non obstat exceptio rei iudicate, quo minus per viam simplicis gravaminis ulterius gravamen in iudicium deducatur, quia est causa diversa & separata.
- 197 Super aliqua qualitate formata inquisitio que non probatur & sequitur absolutio, potest de simplici delicto denuo inquiri.
- 198 De excessu proposito & sic de qualitate gravaminis si non constat gravamen simplex reservatum remanet suo loco & tempore deducendum, ubi de exemplo.
- 199 Agens prius de simplici executoris gravamine & succumbens, an possit postea idem gravamen qualificatum, & sic per viam excessus in iudicium deducere.
- 200 Absolutus ex una causa potest ex alia conventus condemnari.
- 201 Repulsio ob ineptam actionem propositam non obstat exceptio rei iudicate aptam ulterius proponenti.
- 202 Gravamen simplex executoris ut excessum proponens ineptus, & ante tempus agit, qua propter succumbens peracta executione illud apte proponit.
- 203 Causa eadem agendi, ut obstat exceptio rei iudicate, debet esse immediata non mediante aliquo.
- 204 Rei iudicate exceptio ut obstat debet evidenter constare

- 205 Sententia lata super una actione non nocet eidem agenti ex alia actione sibi competenti ex eodem fonte, declara, ut nam. seqq.
- 206 Etiam si ad sit conformitas aliqua cum alia actione diversa.
- 207 Pluribus actionibus competentibus ex eodem facta diversa tamen causa & respectu, sententia super una, non nocet ex altera agenti, secus quando ex eadem causa.
- 208 Excessus supponit defectum potestatis, jurisdictionis, ac nullitatem, gravamen simplex, aut etiam potestatem & actus varietatem supponit.
- 209 Iudex ad quem ab excessu est appellatum, non potest se intrudere super causa principali executionis, sed an sit excessus, vel non.
- 210 Ab excessu causa an utraque pars possit appellare semel.
- 211 Titulus C. ne liceat in una eademque causa tertio provocate, intelligitur, ut qualibet pars possit bis appellare, non amplius.
- 212 Statuto disponente ut semel tantum in causa appellatur, possunt dari duae appellationes a qualibet parte unica.
- 213 Supplicatio bina ubi est prohibita, intelligitur ab eadem parte, quia utraque potest semel supplicare.
- 214 Duae sententiae conformes faciunt rem iudicatam in articulo excessus liquidatione fructuum & expensarum.
- 215 Duae conformes ut dentur in articulo excessus, debet praecise concurrente bina appellatio in una parte, & tres sententiae.
- 216 A sententia Episcopi si semel tantum possit appellari, intelligitur si a superiori prima sententia confirmetur.
- 217 Secus si prima infirmetur, quia tunc ab alia parte poterit provocari.
- 218 Appellatio prima ab excessu executoris suspendit fructum, appellatio autem ab ejus revocatione suspensivo effectu caret, & de ratione differentiae.
- 219 Favor suspendenda executionis concurrentis in appellatione ab excessu durat in repositione exequenda appellatione non obstante.
- 220 Quod de facili fuit concessum, de facili est revocandum.
- 221 Appellationis privilegiata ratio quandoque claudicat, ut a prima sententia non suspendat, a revocatoria autem sic, & converso.
- 222 Excessus ad revocationem an praecisa & necessaria sit appellatio?
- 223 Excessus revocationis tria remedia sunt a iure assignata, appellatio, nullitas, & querela.
- 224 De essentia appellationis est illam proponere de minori ad majorem.
- 225 Consuetudine induci non potest, ut appellatio proponatur a majori ad minorem, sed sic proposita vitatur ipso iure.
- 226 Ordinarius in causa delegata minor est iudice delegato a Principe.
- 227 Excessum factum per delegatum Principis potest ordinarius reponere.
- 228 Excessus executoris ut reponatur, non est necessaria appellatio, sed querela sufficit.
- 229 Ab excessu appellare, licet non sit necesse, tamen valde est utile, ut executor super sedeat in executione ejusdem excessus.
- 230 Nullitas de per se proposita sive principaliter aut insidenter, non suspendit executionem sententiae.
- 231 Et idem de nullitate per viam querele proposita.
- 232 Nullitas deducit per viam exceptionis non suspendit executionem.
- 233 Limitatur in nullitate evidenti ex actis defectus jurisdictionis, nec non sententia irretractabilis.

- 234 Excessus nullitas per querelam de duclan non suspendit executionem.
235 De nullitate dicere, & adire per viam querelae, paria sunt.
236 Supplicatio, cui adaptatur querela, non suspendit executionem.
237 Excessus & nullitas deducta per viam appellationis impedit executionem.
238 Executio facta pendente excessu deducto per viam appellationis, est attentata & revocatur.
239 Excessus per viam appellationis, hujus natura vestitur & assumit vires.
240 A sententia nulla licet appellari, quia non est sublata facultas, sed necessitas appellandi.
241 Effectus nullitatis deducta per viam appellationis.
242 Ab excessu appellatio omnino necessaria est, ut recurri possit ad Regium senatum pro tollenda violentia.
243 Excessus ratione causa ille dicitur, qui concurrit circa exceptionem injuste admittendam, vel rejiciendam.
244 Excessus ob non admissam legitimam exceptionem executioni oppositam praesice requirit appellationem, aliis transit in rem judicatam.
245 A refectione exceptionis opposita nullitatis evidentis ex actis si non appellatur, iterum postea opponi non potest.
246 Ordinis omisso respicientis utilitatem partis tantum, non vitiat executionem, sed permittit appellationem.
247 Exceptionem contradicere non sufficit, nisi etiam a refectione opponens appellat.
248 Excessus ratione causa, hoc est, ob exceptionem refectionem non est nullus.

EXECUTORUM, sive gratiarum sive executorialium, ex re judicata emanatarum, hoc est, ad mittendum sententias debite executionis (quorum naturam & materiam pro nunc nos dumtaxat insequimur,) in duplici est jure differentia: nam aut meri sunt, aut mixti executoriales, quibus iudex, qui sententiam tulit, & executoriales decrevit, earum executionem faciendam committit ut in effectum perdurant, hanc jure differentiam constituit, glof. singularis in cap. pastoralis. §. quia vero de officio delegati, & in c. de cetero de re jud. Cardin. conf. 64. & 94. gl. verb. cognoscatur, in cap. dicenti, §. si non cognovit 25. q. 2. & in c. equi, de appell. §. ab executione verbo, non potest. 2. q. 6. & ex mox citandis latius apparebit.
2 Et a mixtis executores tunc distingues, & cognoscas, quando meri dantur precedente necessaria causae cognitione in negotio ipso principali, ac post rem judicatam, simul ipse iudex eandem causae cognitionem adhibuit super exceptionibus, quae obijci, & opponi possunt executorialium executioni, & admitti debent de jure, ac super liquidationibus faciendis, ac denique omni liquidata materia, ac discussa via executiva, & executionis processu fulminato, & discussis his omnibus, quae in quamlibet executionem incidere afolescent, praecedentibus terminis, ac citationibus faciendis, secundum cuiuscumque executionis naturam; & sic quando nihil executionis remanet faciendum, nisi mittere executiones executioni, secundum formam commissionis suae, quia non aliud tunc eis committitur, quam illa facti executio, & nudum ministerium, veluti condemnatur quis ad restitutionem praedii cum fructibus, damnis, interesse, &c. & liquidata quantitate fructuum, &c. praemissa citatione condemnati, committitur rei possessionis traditio, ac iterum quando condemnatur quis ad centum sibi ex causa mutui petita, cognitio per eundem iudicem de omnibus exceptionibus, quae executioni opponi possunt, quando additio honorum, & actualis satisfactio alicui committitur, quod est purum factum ac ideo illi quidem sunt meri executores, text. est in l. si ut pro-

ponis, & in l. executorem, C. de executione rei judicatae, quae jura secundum hanc doctrinam interpretantur Doctores Bart. in l. a D. Pio in prin. n. 10. & ibi Ill. n. 12. & segg. & alij Doctores, ff. de re jud. Bald. in l. si non cognovit vers. nota, C. si contra jus vel utilitatem publicam. Innocent. & Butr. in cap. de cetero de re jud. & ibi Abb. in 5. col. vers. 3. memb. ut post alios Felin. idem Abb. in cap. pastoralis §. quia vero n. 3. vers. de quinto de offi. delegat. plures allegat & sequitur Bernard. Diaz. in red. 270. Gregor. Lopez in glof. verbo Adhuc in l. 57. tit. 18. p. 3. decif. Thol. 344. & deo addit singularis ad eam, Parlad. l. 2. rerum quotid. cap. fin. 2. §. 3. n. 1. & segg. Amador. Rodrig. de executione c. 2. n. 38. Covarr. in pract. q. c. 16. n. 5. quam dicit communem Menoch. de arbit. jud. l. 1. casu 38. n. 20. Bobad. in poli. 2. c. 20. n. 4. 5. late etiam prosequitur multis citatis Doctoribus Petr. 4. Surd. conf. 405. num. 15. cum segg. ubi etiam declarat, ut hoc procedat, etiam si postquam legitima partis praesentit citatio ad hujus causae cognitionem super executione, quod si ipsa non opponat, sed omittat exceptionem, sibi imputet, nam postea hujusmodi executor, cui fit commissio (qui non est mixtus) non poterit de illa cognoscere. Vide ibi per eum.
E converso autem mixti executores ij dicuntur, quibus executio rei judicatae super negotio principali, & executorialium ab eo emanatarum, committitur nulla precedente, nec facta causae cognitione super ea nec discussis exceptionibus, aliisve, quae in executionis discursu incidere afolescent, quae ab eisdem executionis natura proveniunt, ac sint in ea omnimodo admittenda in processu, ac via executiva. Bart. in l. a D. Pio in prin. n. 6. ff. de re jud. Abb. in c. de cetero de re jud. in 4. col. vers. secundo membro eod. tit. glof. verbo, cognoscatur, in d. c. dicenti, & §. & non cognovit 25. q. 2. Benedic. de Vandi. in repert. Felin. verbo, executor mixtus est ille, Parlador. Amador. Rodrig. ubi proxime. Greg. Lopez in glof. verbo Señalado in d. l. 57. tit. 18. p. 3. late Menoch. de arbit. jud. l. 1. q. 38. n. 3. Castellus à Bobadilla in politica d. l. 2. cap. 20. num. 48.
Qui omnes ex hoc recte inferunt, quod cum istis sit executio executorialium commissis, nulla praecedente cognitione eorum, quae incidunt in eam, quaeque possunt allegari, & opponi in actu executionis, ac via executiva, quae quidem praesice praecedere debet ideo istis executoribus pariter censetur committi eorum cognitio, & liquidatio, & terminatio, factisque est iudex, habetque jurisdictionem, ultra quos idem probant Ab. in cap. de cetero de re jud. in 4. col. vers. secundo memb. idem Ab. in cap. pastoralis. §. quia vero, de off. delegat. in prin. vers. secundo felice executore, col. 2. dicens quod executor mixtus cognoscit de concurrentibus executionem sententiae, idem dicit gl. in §. sunt quorum vers. ab executore 2. q. 1. & ibi Domin. de sancto Gemin. gl. in d. §. si non cognovit, Felin. in d. cap. pastoralis, §. quia vero vers. glof. in verb. & si scias, n. 16. l. si non cognovit, ubi Doctores, C. si contra jus vel uti. publ. l. a D. Pio, & ibi Bart. n. 4. idem Bart. in l. praescriptione n. 2. quem sequitur Decius in cap. 2. n. 3. vers. & hoc de rescriptis. Innocent. in cap. de cetero de re jud. Decifio Tholof. 344. & ejus addition. dicentes cum ceteris citatis; quod hic mixtus executor potest cognoscere, & terminare omnes exceptiones, quae executioni sententiae, & executorialium possunt obijci, & opponi, non tamen eas quae respiciunt merita causae, à quo nos late infra in cap. 7. de excessu ab exceptionibus, juxta text. (sic intelligendum) in l. Nifenus, §. ult. ff. de re jud. C. si fide jussoret. §. idem respondit, ff. de fide jussor. l. ex divers. §. hinc. solut. mar. l. est non cognovit. 6. si contra jus vel uti. publ.
Iis convenit, quod post alios Doctores ab eo citatos, animadverit eleganter Petrus Surd. in consil. 415. tom. 4. quod executor datus ad rei restitutionem, & fructus à condemnato perceptos, quod executor, qui hujusmodi

hujusmodi fructuum liquidationem facere tenetur, non est merus, sed omnimodo mixtus, quod si non videamus quotidie praeficiari, cui adijunge doctrinas haecenus allegatas. Idem etiam dicit Elgobar. de ratiocin. cap. 31. à n. 16.
E converso autem merus executor, cum sibi sit dumtaxat purum factum, ac nudum ministerium commissum, nec habeat causae illae cognitionem, pariter & jurisdictione omnimodo caret, Gemina. consil. 109. in prin. Bald. consil. 36. fallum quod proponitur in fin. lib. 4. idem consil. 98. casus in prin. secundo casu lib. 3. Calderin. consil. 26. si legatus, alias 5. de rescriptis. Anton. de Butrio 74. num. 3. per totum, Caval. in addit. ad Butrium, ubi allegat Bald. in c. cum super col. 3. de re jud. late prosequitur Card. Tufchus consil. 499. in prin. lit. B. tom. 3. Abb. in c. ex literis de off. delegat. in vers. glof. in verbo, subdelegatus, & ibi etiam cum Imola, Felin. super eadem glof. n. 3. ad fin. & n. 4. Benedic. Bado. in repert. ad Felin. verbo, executor nudus ministerii, non habet jurisdictionem, & idem firmat Rebuff. in tract. de sententiarum executione gl. 12. n. 19. vers. quare si mandetur, n. 1. Fol. 376. Joan. Gratian. in regul. 176. n. 2. post alios, & quod ea careat, text. est in c. fin. §. si de off. delegat. & quod non habeat cognitionem, probat text. in c. pastoralis §. quia vero, de off. deleg. & executorem, C. de executione rei jud. & ultra dictos affirmant Amador. Rodrig. in tr. de executione c. 2. n. 39. Bobadill. in poli. l. 2. c. 20. sub num. 47. Marquessa. in tr. de communi. Alex. post Bart. in l. a D. Pio in prin. n. 12. Ill. 13. Felin. in d. cap. pastoralis, §. quia vero, de off. deleg. vers. executor merus, Zuchard. in l. fin. n. 28. r. C. de edicto D. Ader. Berouus in c. significasti n. 1. de off. deleg. & in c. quoniam Ab. n. 112. eod. tit. Menoch. de arbit. jud. l. 1. q. 38. n. 20. & quas exceptiones uterque executor possit, vel teneatur admittere, & quando à refectione admittendarum, vel admisione rejiciendarum appellationi emissa vel faciat, executor non deferens latius infra c. de except. videbimus.
Uterque tamen executor, & mixtus, & merus, fuit delegati, & vices gerunt mandatis, docet Speculator tit. de iudice delegato §. secundo, & per eum Parla. lib. 2. rerum quotid. 2. p. 53. sub num. 1. tenet gl. in c. si super verbo, principalis de off. deleg. in 6. Felin. in cap. super q. de off. deleg. vers. capto glof. iam in verbo, executorem, n. 5. Benedic. de Bado. in repert. ad illum verbo, executor dicitur etiam allegatus, & Abb. in cap. si quis contra clericum ibi, quae jura (cum loquantur, & disponent de executoribus) sedent sub tit. de off. delegat. & sic delegati censentur, quia lex, seu Canon debet intelligi secundum rubricam, & ejus naturam, sub qua situatum est, exactissime Everard. in locis legalibus, in loco 45. de Rubro ad nigrum, & Surdus ibi, faciens hoc idem argumentum in terminis nostris.
Et hinc est quod neuter executor, à quo appellationi emissa ab eo, negat delationem, vim facit, quoniam vulgare est, ut ab executore non sit licita, nisi modum excedat ut probat text. in l. ab executore, ff. de appellat. text. in l. ab executione, C. quorum appell. non recip. text. in cap. novit. 42. de appell. cap. quoad consultationem de re jud. l. 52. tit. 18. p. 3. c. ei qui appell. §. ab executore 2. q. 6. Speculator in tit. de executionis sentent. §. nunc videndum n. 7. vers. quid si ab executore, & §. breviter versus suum prin. ibi, hinc est. Bart. & alij in d. l. ab executore, & in d. l. ab executione. Philipp. Franc. Butrius, & Abb. in cap. quoad consultationem num. 10. notat. ult. & num. 24. de sentent. & re jud. Joan. Andreas, Anton. de Butr. & Abb. in d. cap. novit. Alexand. consil. 95. visis processibus, sub num. 4. lib. 1. & consil. 113. visis themate

n. 10. l. 5. Rota decif. 45. alias 346. si appelletur, de appell. in novis. Lanfran. decif. 341. incipit si executor: qui de communi testatur Franc. Marc. decif. Delphog. 100. incipit queritur n. 1. Marant. de ord. judic. 6. p. 2. ubi, 2. n. 259. l. 7. fol. 497. Guido Papaz. tr. de appell. q. 92. n. 59. fol. 60. Rebuff. in tr. de appell. art. 7. gl. n. 15. vers. quomodo, tom. 3. fol. 502. Afin. in praxi jud. §. 3. l. 1. & 18. n. 1. fol. 186. Ruginell. in tr. de appell. §. 2. c. 2. n. 58. Roland. à Valle consil. 43. num. 6. lib. 1. Thomas Decius consil. 71. num. 19. Simon. de Praxis consil. 116. n. 4. Capiciv. de occasione 34. n. 1. Paul. Castren. consil. 288. volum. 1. num. 1. Joan. de Amicis consil. 26. Alciatus in l. si quis ius, ff. de verb. obi. Anton. de Canar. in tract. de execution. instrument. q. 46. sub num. 85. tom. 5. fol. 44. Nicell. in concor. gloss. concor. 6. fol. 837. fol. 192. Veltrius in praxi lib. 7. c. 13. sub n. 9. vers. sed & inter alios fol. 196. Caesar Coutar. in repert. l. unica q. 24. n. 8. & n. 36. late in l. 19. ratione excessus n. 1. & segg. C. si de momen. pess. Gallef. formam Camer. oblig. c. de quast. post process. incident. sub num. 11. tom. 5. divers. fol. 364. qui probant ab executore non appellari modum excedente. Butr. concl. 4. n. 5. Cephal. consil. 205. n. 12. Surdus consil. 102. n. 2. Tur. consil. 45. n. 15. vol. 2. Marius Giurba decif. 101. num. 6. qui num. 7. dicit, quod consentiens sententiae, non censetur consentire excessu Bal. in c. quo ad consultationem n. 7. de re jud. Cofta de port. rat. quast. 138. in fin. Vincent. Caroc. except. 44. l. à n. 8. cum segg. Carolus de Tapia in compil. jur. Reg. Neap. de execut. sent. rub. 4. i. titu 262. n. 3. ex Capiciv. decif. 34. n. 4.
Hinc est etiam, quod eleganter & notabiliter dicunt Doctores, quod à qualibet causa mundi, in qua datur excessus, appellatio vel licita admittitur, Paris. post alios in consil. 28. ad resolutionem num. 12. lib. 4. sequitur Lancel. Rober. de attent. 2. p. c. 12. limit. 53. n. 23. Rebuff. in tract. de sententiar. execution. art. 7. glof. 12. sub n. 4. fall. 1. tom. 1. fol. 373. & quod in nullo caso, in quo prohibetur appellatio, negetur ab excessu. Caesar. Bartius in decif. Bono. 55. nu. 6. cap. adde. Baki. in consil. 319. evidenciam, post medium, vers. portò nunquam reperitur l. 3. Cardin. Tufch. practicarum conclusionum lib. 1. lit. A. 1. tom. conclus. 40. 10. mem. 23. Vincen. Caroc. except. 44. num. 82. quo pertinet, quod licet à visitatione non appellatur, ex Concil. Trid. & nos latius suo loco diximus: tamen si visitator expedit modum, appellatio licita est, non frivola. Navar. consil. 2. tit. de appell. Acolta de jud. in cap. 1. n. 211. qui loquuntur in terminis Concilii. Pariter à correptione fraterna non appellatur, quando tamen corrigens modum excessus, libere permittitur ab excessu, c. reprehensibilis, de appell. Philipp. in c. de priore sub n. 2. eod. tit. Cardin. Alexand. in c. ad nostram. 3. Decius à n. 1. de appell. late prosequitur Gregor. Thol. de appell. c. 10. n. 1. & n. 8. Ruginell. eodem tr. §. 2. c. 3. n. 229. Parvi. decif. 1. p. q. 10. per totam, qui plures allegant.
Quae doctrina aequaliter accipi debet in executorio mixto, ac in mero, ut à neutro appelletur, nisi modum excedente, quoniam ira absolutè, generaliter, & sine distinctione loquuntur jura, & Doctores citati, & in specie eleganter advertit Parlador. lib. 2. rerum quotid. 2. part. §. 3. quia aliter intelligere, foret facere de via executiva ordinariam. Parladorium sequitur Amador. Rodriguez in tractatu de executione inter. c. 2. sub n. 47. & quod d. lex ab executione, loquatur in mixto executorio, cui jurisdictione inest, in specie dicit Bald. ibi sub nu. 4. ad fin. & idem dixit Marquel. de commiss. l. p. cap. 23. n. 14. dum ait, quod si executor facti sit, sive juris ab excessu semper admittere tenetur appellationem, jura, & Doctores allegans, sic eos intelligens, quidquid dixerunt Anton. de Butr. & in cap. novit. n. 6. de appell. & Ruginell. tr. de appell. §. 2. cap. 2. n. 60. quod à mixto executore possit appellari, sed evidenter falluntur, si id absolutè intelligunt.

Tum ex rationibus quæ à Doctoribus reddi solent, propter quas ab executeore non appellatur, quarum potissimum attendenda illa est, quia si gravamen adest, iudex ejuisque sententia illud inferunt, quia eam tulit, non verò is, qui eam effectui tradit, quique iudicis mandatum fideliter exequitur. Ita considerat Craveta consil. 273. nobilis Domine col. 2. n. 10. vers. secundo quia, & vers. nec obstat, ubi explicat, & bene Rebuff. in tr. de appell. art. 7. gloss. 2. n. 15. vers. quintus tom. 3. fol. 503. Abb. in cap. de cetero, n. 10. de re iudic. Sigism. Scaccia de appell. quest. 17. limit. 10. num. ... ergo quemadmodum denegatur appellatio ab ipso iudice & sententia transacta in rem iudicata, debet merito denegari ab ejus executeore, cum in hoc cesset gravamen. Quibus adde omnia fundamenta, quæ adduximus hac p. 4. cap. 1. num. 16. vers. que quidem opinio; & num. seqq. nam actus non attribuitur exequenti, sed mandanti, & ordinanti, litem eorum, si decuriones, ff. quod cuiusque univers. nam. e. cum aliquibus, de rescriptis lib. 6. & quos in proposito citat Aymon. Craveta consil. 144. n. 3. Tiraquell. in leg. comm. lib. 1. c. 8. n. 184. & 194. Petrus Surdus late consil. 29. num. 3. tom. 1. & decis. 8. n. 23. & decis. 292. num. 9. & ab illo, quod venit in executionem alicujus actus inappellabilis, pariter appellatiōi delatio deneganda est, ita Bald. in l. si cum exceptione, §. hac autem actio, ff. de eo quod metus causa, Felix. in cap. quoad consultationem, n. 12. ante fin. de re iud. Casar. Contar. in leg. unica C. si de mom. pess. lim. 19. n. 16. & alios quos citavi supra hoc lib. 4. d. cap. 1. a. n. 16. a. princ. Sed hæc ratio & conveniens est, & communis utrique executori, tam mixto quam mero, ergo una debet determinatione comprehendi.

Nec obstat, quod mixtus executor potest liquidare ea quæ incidunt in executionem, & super his habet causæ cognitionem, & sic quod ipse potest gravare, ut dicebant præcitati Doctores, Butrus, scilicet, & Ruginell. quia responderet, omne quod venit liquidandum in executione, est pars ipsius & executorialis, quod quidem non mutat substantiam rei iudicatæ (cessante excessu) sed continet declarationem interpretativam ipsius sententiæ, non augmentem, nec minucentem, nec inducit novum gravamen, ac propterea cessat appellatio; ita eleganter consideravit Rota Romana in notabili decisione 100. n. 14. & 28. p. 1. divers. Scaccia de appell. quest. 17. limit. 10. num. 55. Roman. consil. 45. n. 20. ubi bona addit. Rot. decis. 271. num. 2. p. 1. Cævallos in contra commun. quest. 897. sub num. 936. p. 2. optimè quidem declarat Gratian. in discept. forens. cap. 333. a. n. 2. tom. 3. ubi allegat d. Rotæ decisionem, ac propterea totum attribuit mandanti, cujus præceptum exequitur, quod & eo minus dubitabile redditur, quia nec à liquidationibus hujusmodi in executione incidentibus appellatio emissa suspendit executionem earum, ut dicemus infra in c. de liquidatione, nempe cap. 10. à principio, ubi plurimos congerimus.

31 Insuper & eo probatur, quoniam communis & indubitata conclusio est, quod ab executione non appellatur; ut supra nos late cap. 1. hoc lib. 4. à qua nullus est qui delectat, an à mixto an à mero fiat, quoniam si non potest appellari ab executione, non poterit etiam ab executeore, cum executio, & executor idem est inseparabile & indivisibile, idemque est, appellare ab aliquo facto iudicis, quod appellare à iudice aliquid faciente: non enim appellamus ab executeore, quia 32 est executor, sed quatenus exequitur, & ab ejus facto, & ideo interdum dicimus: non appellatur ab executione, nisi modus excedatur, interdum verò, non appellatur ab executeore nisi modum excedat, ut est videre ex supra citatis Doctoribus, & præcipuè Lancelot. de attent. 2. part. cap. 12. lim. 53. num. 22. & seqq. & ab eo citatis, & interdum etiam, ab executione non appellatur, nisi executor in ea excedat, quo modo

loquendi utitur. Lab executione, C. quorum appel. non recip. in prin. quod quidem ex eo provenire certum est, quia executor, & executio, idem est inseparabile, & ideo si via executiva non admittit appellationem, & illam facit tam mixtum quam mero, ergo à facta utriusque pariter excludenda est, nisi modum excedat, quia fieret de via executiva ordinaria, ut rectè considerant Parador, & Rodrig. locis superius.

Illorum autem Butrii, & Ruginelli opinionem lib. 33 benter admitterem in illo altero genere executoris mixti, cujus mentionem faciunt citati Doctores supra ad princ. hujus cap. & est videre per Menoch. de arb. lib. 1. cap. 38. a. num. 2. & ex his, quos ibi late congerit cum Innocentio, & Abb. quando scilicet, aliquis conquisitus est re prædico fuisse spoliatum evidentem, & Pontifex dat executeorem, ut si ita est, illum restituat, & mittat in possessionem alicujus beneficii si est vacans, quia hoc genus commissionis habet tacitam conditionem si est spoliatus si vacat, &c. in quo habet executor causæ principalis cognitionem, & debet necessariò procedere, quia nihil de eo cognitum fuit, ut late est videre per eundem Menoch. ubi supra, ac propterea hoc casu ab hoc mixto executeore nihil mirum si sit licita appellatio, etiam si non excedat, quia intelligitur datus etiam ad causam principalem, de quo nos 5. p. cap. 7. ubi de appellatiōib. ab executoribus gratiarum. Hoc igitur casu bene procedit dictorum assertio; at in executoribus executorialis falsa est, ut probavimus, à quibus indistinctè appellatiōi emissa vim non faciet, haud defersens, nisi modus excedatur, ita ut ab eorum excessu interfecta erit evidens violentia, si delatio negetur.

Hinc eventit reprobandum, minimeque audiendum Gratian. in disceptat. foren. tom. 1. cap. 146. num. 36. dum dixit ab executeore modum excedente appellari, sed quoad effectum devolutivum tantum, non autem suspensivum, allegans, ad id Cavallos in contra commun. opin. q. 190. num. 6. & Joan. Gutier. in repetitione l. nemo potest, de legat. 1. n. 447. fed evidentem, ut vides, ex juribus, Doctoribus, & Autoritatibus hæcenus adductis, fellitur, & multis rationibus, quas adducere possumus, convictum cum redderemus, omitto; illud annotans, quod Doctores scilicet Ceva, & Gutier. ab eo citati id nullo modo asseverant, sed loquuntur dumtaxat in appellatione executeore, & executione, ut non admittatur secundum communem receptam opinionem, quoad effectum suspensivum, quoad devolutivum tamen admittatur, quod supra cap. 1. scripti, non tamen loquuntur in excessu appellatione.

Quare quid in re hæc excessus sit inconveniens de 36 scribere non videtur, excessus autem est, potestatis mandata limitum transgressio, sed in proposito descriptio illa magis quidem consonat, ut excessus sit, novum quoddam gravamen, extra limites mandata potestatis, per executeorem illatum. Et licet utraque sustineri va- 37 leat, hæc tamen ultima magis copiosa, suisque integralibus partibus constare magis videtur, siquidem executor receipt potestatem, & jurisdictionem strictissimè à commissione, cujus fines præ oculis habere debet, nec ejus limites transgredi, sed sub sua limitibus commissionis contineri, l. diligenter fines mandati custodiendi sunt, ff. mandati, l. non distinguemus, §. de off. s. fin. ff. de receptis arbitris, cap. cum dilecti de rescriptis, c. cum in veteri. de accusationib. cap. bona memoria 2. de postulatiōe prelatorum, & ubilibet Doctores, & iterum loquendo in executoribus, est text. elegans in l. quicumque, ibi, hoc tantum potestatis arripit, quod mandatum curæ suæ specialiter approbetur, &c. C. de executoribus, & exaliorib. lib. 11. cap. F. & G. & cap. cum olim. de off. delegati. l. 20. tit. 4. & l. 47. tit. 18. p. 3. Commissarius siquidem præ oculis habere debet tenorem, & verba commissionis, seu rescripti. docet gl. in l. Fedius, §. in servum ff.

Arbitr. & post eam Bald. in l. cum magistratu in prin. C. quando provocare non est necesse, dicens quod iudices non debent discedere à verbis rescriptorum, & 40 idem Bal. in rubr. §. extr. de off. delegati, col. penult. post Innocen. quod iudex delegatus non potest interpretari rescriptum, nisi quatenus verba ipsius rescripti 41 trahantur, idem Bald. in cap. significante de rescriptis. tradit quod ubi non conveniunt verba rescripti, & 42 amissionis, nec rescriptum quoque convenit. Baldum his locis sequitur Tiraquellus in l. si unquam, verbo libertis, sub n. 10. C. de revocandis donat. Innocen. in cap. super quest. n. 2. de off. delegat. Marquet. de commiss. 1. part. cap. 24. num. 4.

43 Et probatur autoritate Deuteronomii cap. 12. in fin. ibi, non facientes singuli, quod vobis rectum videtur, sed quod præcipio tibi, hoc tantum facito Domino, nec addas quicquam, &c. & facit illud Apocalypsis c. ult. ibi, si quis apposerit aliquid super hoc, apponet Deus super ipsam plagas: facit etiam illud Exod. c. 25. ibi, vide, omnia facito secundum exemplar, quod tibi offensum est in monte, &c. & id ipsum probatur Actuum Apostolorum cap. 7. & Pauli ad Hebræos c. 8. & illud Job. cap. 14. ibi, constituiti terminos ejus, qui præteriri non possunt, &c. cui convenit Deuteronomii 19. cap. & iterum Paul. ad Timotheum 6. cap. quod dicitur: Præcipio tibi coram Deo, ut serves mandatum sine macula: illud David. Psalm. 118. Tu mandasti mandata tua custodiri nimis; & iterum: Tunc non confundar, cum perpexero in omnibus mandatis tuis: & 44 convenit illud ejusdem David Psalm. 2. ad sextam. Super senes intellexi, quia mandata tua quasi vi: & iterum: A iudiciis tuis non declinavi, quia tu legem posuisti mihi: & Pf. 3. ad sextam. Da mihi intellectum, & discam mandata tua: & probatur Genesis cap. 24. ibi, A Domino egressus est sermo, non possumus extra placitum ejus quidquam aliud loqui tecum, &c. Facit & illud Divi Pauli Philipp. 3. Imitatores mei estote, & observate eos, qui ambulant sicut habetis formam nostram, &c. idem 1. Thessalon. 4. ibi. Et ne quis supergrediatur, &c. quia vindex est Domiaus: & illud Joan. 1. cap. 2. Qui dicit se nosse Deum & mandata ejus non custodit mendax est, & in eo veritas non est, &c. & iterum c. 5. in prin. & illud Joan. c. 14. ibi & sicut mandatum dedit mihi Pater, sic facio &c. & illud Bernard. lib. 1. de capit. c. 3. ibi. Possessionem, & dominium eede hinc, tu curam illius habes pars tua hæc, ultra nec extendas manum, &c. & illud Pauli 1. Corinth. 5. Quid mihi de iis, qui foris sunt, iudicare? Cui consonat illud Lucae 12. O homo, quis me constituit iudicem, aut divileorem inter vos? & illud Joan. cap. 6. ibi quia descendi de celo, non ut faciam voluntatem meam, sed voluntatem ejus qui misit me, &c. & ulterrius c. 4. ibi, ut faciam voluntatem ejus qui misit me ut perficiam ejus opera, &c. Quibus convenit illud Divi Ambrosii in lib. de Paradiso. Si quid addas, vel detrahbas, prævaricatio videtur esse quædam mandati simpliciter enim, & puta mandati forma tenenda est, vel testimonii series intinanda. Hæc ille.

45 Et ideo tenore sententiæ, & commissionis debet per executeorem præ oculis haberi semper, Roman. consil. 337. circa propositum in prin. & num. 1. in fin. Cardin. Tusc. practicar. conclus. tom. 3. litera B. concl. 485. n. 1. & n. 3. & concl. 483. n. 1. Joan. de Ana. cons. 5. v. narratiōe in prin. ubi etiam Ludovic. Bloginuis, in apostil. & 46 idem reperit in conf. g. in prin. Abb. cons. 3. Nitar. col. 11. vers. decimo quæro lib. 2. fa. ut l. prohibetum, ibi, cum litteris nostris cognoverit, non ex arbitrio suo, C. de iure sisci lib. 10. l. 1. C. de exal. tri. l. 1. C. de mandatis Principum, cum aliis, quoniam tenor sententiæ est forma ipsius, docet optimè Bart. in cap. cum veteri, post prin. de elect. per text. in l. cum eorum, C. de sententiis, & inter. omnium iud. Sequitur Tiraquell. in repet. l. si ior-

quam. verbo libertis sua n. 9. ad medium C. de revo. ubi pariter refert dictum ejusdem Bal. in l. ab execut. col. ult. C. quorum appell. non recip. dicentis; verba sententiæ ponderanda esse, sicuti & contractus, arg. l. fidei iussores magistratum, & pro Aurelio, ff. de fidei iussor. convenit quod dicit idem Bal. in l. quoties, col. 1. vers. ex hoc elicitur C. de suis & legitim. relatus à Tiraquell. ubi 47 xime sub n. 6. quod verba contractus sunt forma ipsius, quæ dat esse rei, nec ei aliquid addi potest, vel detrahi; quare succedit regula ut formæ omisso vitiet actum iuribus, & autoritatibus vulgaribus, nam proviſio five juris, five hominis, facta determinato modo; suos terminos excedere non debet, Bald. cons. 51. lib. 5. per l. 1. §. si plures, ff. de executoria l. qui aliena §. libertos, de negot. gest. late prosequitur Jul. Casar. Ruginell. pract. quest. cap. 42. a. 9. & seqq.

Vera enim est generalis juris determinatio, nullam 48 dispositionem ultra egredi, quam verba, & tenor patiantur, ut per l. quidquid astringenda, ff. de verb. oblig. assertit Signorolis cons. 61. quest. 1. talis est potestas, col. 3. vers. 3. Tiraq. in d. verbo libertis, n. 6. in fin. Maria. consil. 18. prosequendo ordinem in prin. & ejus filius Socin. consil. 64. in presenti col. 3. lib. 1. & cons. 88. considerata in prin. eodem lib. 1. Bal. cons. 266. proponitur, quod quidam Anton. col. 1. lib. 3. Raphaël Cama. consil. 164. col. fin. quam doctrinam probant infinita jura in l. actorum verba, ibi, tenore sententiæ perseverante, ff. de re iud. & alia determinantia hoc idem in variis casibus, & dispositionibus, ut sic semper verbis & tenori dispositionis cujusvis 49 inhaerendum, recedi autem ab eisdem nullo modo probat text. in l. sancimus, ibi nisi pacti tenor ad hoc reclamaverit C. de fidei iussorib. l. fin. ibi. stipulationis paternæ tenor. C. communia utriusque iudicis, l. ut inter, ibi, juxta pacti tenorem, C. de inutilibus stipula. l. si operas in fi. cum dicitur: pacti tenor servabitur, C. de solut. & ult. l. ibi pro tenore communis militantium placiti, C. de pignorib. l. ad probationem, ibi, quem tenor scripturæ designat: C. de probat. l. si quis stipulatus sit Stichum in prin. ff. verbo, oblig. qua jubetur sermonem stipulationis inspicere, l. si stipulatus §. Chrysogonus eod. tit. ad fin. ibi, plerumque enim stipulationis verba, ex quibus oritur obligatio, inspicienda sunt, l. stipulatus es, ibi, secundum ea verba stipulationis ff. de fidei iuss. text. in cap. 1. ibi, præter tenores investituræ, tit. de duobus fratribus; in usufructu feudorum, & text. in c. si cui, ibi, tenorem investituræ sequendum, tit. de extraord. cap. Corrad. text. et in cap. porro, de privileg. ibi, quod totum ex inf. eſſione privilegiorum plenus animadvertere potes, & iterum ibi, volumus privilegiorum suorum servare tenorem, & recepimus, de privileg. ibi, inspicienda sunt ergo Ecclesiarum privilegia, & ipsorum tenor diligentius attendendus est, text. inc. consideravimus, ibi, contra tenorem privilegiorum, de elect. cap. fin. ibi, tenor indulgentiæ, de translatione prelator. c. cum in iure, ibi, juxta compromissi tenorem, de electione c. examinatur, ibi, contra formam compromissi, de confirmatione utili vel inutili, & in c. cum olim in fin. ibi, juxta tenorem arbitrii, de prescript. & in c. Raynald. ubi, prout forma compromissi, de test. c. cum dilecti. ibi ex tenore instrumenti, de donat.

Et quod generaliter non sit recedendum à verbis, & 50 tenore cujusvis dispositionis, cum ejus tenor sit forma ipsius, etiam si aliud suadeat natura rei, cum verba sint clara, non solum in sententiis, commissionibus, & 51 rescriptis, seu contractibus (ut diximus) locum habet, sed in cunctis dispositionibus, & actis, scilicet legibus, statutis, privilegiis, feudorum concessionibus, testamentis, compromissis, libellis, instrumentis, & aliis, ut ad longum de singulis, prosequitur plura in comprobationem adducens Andr. Tiraquell. in l. si unquam, verbo libertis, a. n. 4. quia ut inquit D. Epiph. Panor. tom. 2. Ubi verborum ordo, ibi mysterium est.

Tenor enim mandati via est recta, & executoris 52 lucerna,

Lucerna, ut docet David in Psalm. 2. sextam ibi. Lucerna pedibus meis verbum tuum, & lumen semitis meis: & ulterius: A mandatis tuis intellexi, propterea odivi omnem viam iniquitatis: & iterum in Psalm. 1. nona, quod incipit, mirabilia testimonia tua, & ibi, Gressus meos diriget secundum eloquium tuum, & non dominebit mei omnis injustitia. Munera tamen, & malignantium persuasio executorem ab hac recta & mandati tenore divertere, ac declinare faciunt & interdum perperam interpretari, aut intelligere mandatum. Ita clamans sentit Propheta Rex Psal. 3. ad sextam, ibi. Declinate a me maligni, & scrutabor mandata Dei mei: & in fin. ibi, prater ea ad omnia mandata tua dirigebar, omnem viam inquam odio habui: & Psalm. 2. ibi, Ab omni via mala prohibui pedes meos, ut custodiam verba tua: & Psalm. 3. ad tertiam, Confundantur superbi, quia injuste iniquitatem fecerunt in me: & psalm. 118. ibi, increpalli superbos, maledicti qui declinant a mandatis tuis: & Psalm. 1. ad nonam ibi, Redime me a calumniis hominum, ut custodiam mandata tua.

Omnes denique creaturas (dempto homine) sui creatoris precepta unicuique imposita, accuratè & ad unguem adimplere videmus, nec in minimo limites, ac mandatum transgrediuntur, juxta illud David Ps. 103. Terminum posuisti quem non transgredientur, & amplius Psal. 148. Statuit ea in aeternum & in seculum seculi, preceptum posuit, & non prateribit. Nam si tenorem sententiae, executorialiumque fines executor egredietur, definit esse judex, & executor, ac inde potestate, & jurisdictione carere incipit; hos siquidem executores semper ego consideravi ad instar habentis jurisdictionem territorio circumdatam, & limitatam, quia in eo, quod fines egreditur, ejus cessat potestas statim, sequè invenit privatus sub jurisdictione alterius l. fin. ibi, cum terminos urbis exierit, potestatem non habet, &c. ff. de offi. praefecti urbis. l. extra territorium jus dicenti impune non paretur, ff. de jurisd. omni. jud. executor autem suam potestatem & jurisdictionem coarctatam habet, circumdatamque sub limitibus suae commissionis, tenori sententiae & executorialium inhaerentem ex juribus supra allegatis; idem namque est, limites territorii egredi, ac terminos jurisdictionis ampliari, text. qui hanc comparisonem facit in d. l. extra territorium, ibi, extra territorium jus dicenti impune non paretur; idem & si supra jurisdictionem suam velit jus dicere, &c. l. in iudicio, ff. fa. mil. heres. facit text. in l. ex stipulatione, ibi, cum potestatem sententiae certis finibus concludi, saepe constituitur, &c. l. post sententiam, C. de sententiis & interlo. omni. jud. de quo infra cap. 4. a. n. 11.

Qui quidem executor si se sub suae commissionis, & executorialium limitibus non contineat, earum imò fines, tenorem, & terminos exceperit in eo quod excedit, definit esse executor. Ita eleganter Gregor. Tholos. in tract. de appell. lib. 2. cap. 11. n. 2. vers. quod maxime, sequitur Sigismundus Scaccia in tract. de appellat. quest. 12. limit. 11. sub n. 6. elegans Rotae decis. 45. alias 346. si appellatur de appell. in novis, & in excessu caret jurisdictione, ac definit esse judex. Rotae Romanae mirabilis decis. 100. n. 17. p. a. divers. Caevallas in contra commun. q. 897. sub. n. 931. p. 4. caretque per consequens potestate, d. l. quicumque, junctal. contra nostram C. de executoribus, & exactoribus, ut per Menoch. de recuper. 63. post. rem. 8. n. 15. & 17. & cons. 69. n. 75. & seqq. vol. 1. reddit rationem Thom. Sanch. de matrim. lib. 2. disp. 40. n. 17. quia cum potestas sit limitata, in quo executor excedit, potestate caret: nulla enim major est nullitas quam gestum extra potestatem. Boer. decis. 299. Oliva. de jurejur. cap. 11. n. 39. Rimio. jun. consil. 281. n. 70. Rota divers. decis. 666. n. 4. part. 1. Bertazol. consil. 465. num. 24. Nicol. allegat. 20. num. 21. Cavalca. decis. 19.

Et interim tamen hoc in terminis tenet Marquetia. 82 in tract. de commiss. p. cap. 24. n. 72. & 75. quod excessus committitur, quando aliquid additur sententiae; quae exequenda mandatur, per Felin. in cap. quoad consulas, num. 16. de sententia & re jud. Ruin. cons. 78. n. 1. vol. 5. secus autem si fuit mandatum relaxatum; puta, pro sentis mille, & executor id pro minori summa exequatur, quia tunc nullum excessum potest gravamen considerari, sicuti quando summam mille executor excedat, quod ita censuisse Rotam coram D. Orano, in una Firmiana bonorum 8. Novemb. anno 1585. testatur idem Marquetia. ibid. num. 73. hoc etiam dicit Averd. de exeq. manda. l. p. 14. n. 13. dicens, quod est ultra debitum, id dicitur excessivum, ut in c. fin. de sepult. & in c. olim, de rescript. & in c. de columnat. & in c. hoc ideo de penit. d. 1. & in cap. illud, de clerico excommunic. in defectu etenim non verificatur excessus, sunt namque inter se pugnantia, & contraria duo haec nomina, excessus & defectus, illud enim scilicet, excessus dicitur pertransire modum, seu medium; hoc autem, scilicet defectus, non pervenire ad modum, seu medium; ita eleganter explicat Magister Theolog. Rodericus de sancta Ella in vocabulario Ecclesiastic. in explicatione nominis hujus (excessus.)

Quomodo & quandoque iste excessus proponatur, seu 3 in iudicium deducatur, hic erit sermo noster, & huic vetito & temerario ausui, ut dicit l. si contra, C. de executor. & exal. tria esse reperio à jure descripta remedia, quia ubi majus periculum, ibi cautius agitur, ac magno semper impetu lege resistit auidacia, l. si quis in tantum, C. unde vi. Primum igitur remedium appellationis, secundum querelae, tertium nullitatis. De 8 primo multi sunt text. l. ab executione. C. quorum appell. non recip. l. ab executoribus ff. de app. text. in cap. novus. 32. de app. cum aliis Doctoribus supra additis. De querela eleganter dicit Bald. in l. si proponis sub n. 2. C. de executor. rei jud. excessus namque tendunt in noxam reipublicae, nam istud nomen excessus quid iniquum significat, regulariterque in malam partem sumitur, optimè lateque comprobatur Averd. de exequen. mandat. l. p. c. 14. n. 3. & per varia exempla comprobatur à prin. illis c. ubi amplissime de significatione hujus terminationis excessus, quem vide.

Et quod executor qui excedit, teneatur parti de dolo, vel actione injuria, videndus Dyn. quem allegat Guido Papa. tract. de appellat. q. 92. num. 59. fol. 6. Ahn. in praxi jud. §. 31. c. 18. limit. 7. & quod faciat item suam scribit Decius in c. novus 43. de appell. n. 10. & quod ex- 87 cutor excedit, si aliquid dolose, vel lata culpa faciat, docet Bal. in l. ab executione num. 9. C. quorum appell. l. si pignora. ff. de evictio. quia tunc dolose se egreditur executor & de dolo convenitur, l. aut prator. §. si executor. ubi gl. ff. de negotiis gestis: melior & elegantior in l. si pignora. ff. de evictio. & ex transgressione precepti Principis, & judicis mandantis auidacia, & temeritas arguitur, d. l. contra nostra precepta, l. prohibendum, C. de ju. fisci, & hoc idem voluit dicere Abb. in c. de cetero num. 28. ante fin. de re jud. dum loquendo in excessu executoris, 88 inquit, quod poterit gravatus etiam sine appellatione implorare officium judicis superioris contra excessum nuntii, per argumentum l. à divo Pio, §. si super rebus, de re jud. cujus recursus meminit etiam Rebuff. tractat. de sententiarum executione articulo 7. gl. 12. sub n. 1. tom. 1. folio 374. quia de causa rectè potest proponi praefata querela.

si excessivè gravetur, & ab eo ultra debitum modum exigatur collecta, poteris querelam semper ab excessu proponere, tenet Bald. in tract. de praescript. in 4. p. 4. part. pr. 30. à num. 106. cum seqq. Bertran. cons. 181. n. 16. vers. praterea ex discursu vol. 3. in novis: optimè etiam dicit Bart. in l. ab executore. n. 4. ff. de app. dum docet quòd licet per modum appellationis possit quis con-

92 Et inter alia unum te utilissimum admoceo, quòd quando utaris querelæ remedio simul injungas appellationem ab excessu, & ab omni processu factò ab executore excedente; ut suspensam potestatem seu jurisdictionem executoris, neque de cætero procedere queat in executione excessus, quia appellationi ab eo, cum sit legitima, ac permilla omnino deferre tenetur executor; quòd si neglexerit, vim fieri declarabitur, itaque propria attributa suspendendi, & devolvendi habet appellatio, jurium & Doctorum cetera superius adducta probat à num. 115. & in specie quòd suspendat, meminit Lancelot. de attentat. 2. part. cap. 12. lim. 53. n. 24. Rota decisione 100. sub num. 19. Abb. in cap. quoad consultationem column. fin. num. 31. de sententia, & re jud. Rugin. in tractatu de appellatione §. 2. cap. 3. n. 181. Sigismund. Scaccia de appellat. quest. 17. limit. 10. num. 63. Parlador. lib. 2. rerum quotid. c. fin. 2. part. §. 3. n. 4. idem monstrat, & est text. expressus in l. ab executione ibi, à quo si fuerit appellatum executione suspensa putamus, &c. C. quorum appellat. non accip. & inferius dicemus à num. 122. cum sequentibus, & à num. 144. & à num. 154. At querela non hunc operatur effectum suspendivum, gloss. in cap. ad reprimendam, vers. suspendatur, de offic. ordinar. quam valde ibi exclamat Abb. & idem Abb. in cap. consanguinei, column. penult. in fin. de re jud. Philip. Franc. in cap. directe, column. penult. de appell. Felin. in cap. lator. column. 4. de re jud. Marant. in Specul. de ord. judic. 6. p. 2. alia princ. de app. sub num. 103. Lancelot. de attentat. 2. p. cap. 19. à princ. & nos infra à num. 34. & ita ut hoc beneficio potiuntur, hoc simul utuntur remedio advocati cauti præcipue in supremis tribunalibus, ubi jura bene reperiuntur digesta, & difficultates melius accuratæ. Et post hæc in terminis reperio in utroque Abbarem in cap. de re jud. num. 26. dum cum Hostiensis quem allegat, probat utilius esse appellare ab excessu executoris, ut evitetur actualis executio gravaminis de facto, & ut executor superfeedat, & effectus excessus suspendatur virtute appellationis ut facere solent, & idem dicit Abton. de Butrio ibi n. 15. post gl. ibi in e. quoad consultationem, de quo latius videndum est ad finem hujus capituli à num. 222.

93 Et illud ulterius adverte, quòd quando appellamus ab excessu executoris Apostolici, sive ordinarii, ad effectum adeundi suprema tribunalia pro tollenda violentia, si non deferat, non possimus tunc uti ambobus illis remediis simul, quoniam appellatio (quia mediante, non aliter recurrimus ad Curiam Regiam, ut reponatur excessus) proponi debet coram executore ipso, ut ipse reponat, at querela aullo modo, quia ipse de seipso cognoscere, & puniri non potest; sed necessarii ejus superior adiri debet, secundum propriam naturam querelæ, textus & ibi glossa in verbo, querelam in l. ab eo, C. quomodo & quando judex. Abbas in cap. querelam columna 2. in gl. 1. de procurat. Felin. in cap. querelam col. pe. de jurejur. infinitos congerit Marant. ubi

supra, num. 102. & sic sola appellatio & nullitas proponitur facta (si velit) querelæ protestatione coram superiore. Et hoc amplius, quòd quando competunt in aliquo casu appellatio; & querela, cum eligitur via appellationis, debet illam præcisè proponere intrâ decem dies & non alterare ejus naturam, quod est secus in querela, quæ ad dictos 10. dies non adstringitur, sed post illos potest etiam proponi, isle est text. elegans in cap. concertation. de appellat. lib. 6. tenet gloss. in d. c. ad reprimendum, ubi Abb. & idem in d. cap. consanguinei, column. penult. in fin. Philip. Franc. in d. cap. directe d. column. penult. Felin. in d. c. lator. d. col. 4. Maran. d. num. 103. ita etiam quando eligitur via appellandi ab excessu, & in individuo; quòd si appellatio ab excessu executoris interponatur post decem dies datos ad appellandum, non audiatur appellans, saltem per viam, & remedium appellationis, tenent Abb. in e. quoad consultationem, n. 10. de sententia, & re jud. not. ul. & Bald. in Margarit. ad innocet. in verbo, appellari potest à juramento, sequitur Sigismund. Scaccia de app. q. 17. limit. 10. n. 66. quare ei emissa, sed ultra terminum; non defersent executor vim nullam faciet, cum ritè non proposita sit, ut notificatum est typis. Intra quod autem tempus excessus per viam nullitatis in judicium deducatur, non est modica difficultas, siquidem ingens versatur inter nostros, an excessus sit nullitas, seu actus nullus; cujus partem negativam, imò quod non sit nullitas, seu injustitia tantum, egeat-102 que propterea appellatione loquendo in excessu ex perversione ordinis dati ad exequendum, per text. in l. à divo Pio, §. si super rebus ff. de re jud. tenent B. in d. §. si super rebus, sequitur Abb. in cap. quoad consultationem num. 27. de re jud. Bald. in auct. sed hodie, vers. nunquam in discussionem, C. de action. & oblig. Anton. de Butr. in c. quoniam frequent. in fin. ut lite non contestata. Socii cons. 158. vers. non obstat. dicens ab hac non esse recedendum in judicando. Joan. And. in cap. quoniam frequenter. Raphaël Cuma. in d. §. in vend. magis communem dicit Ill. in d. §. in venditione, n. 19. licet contrariam teneat Bertran. cons. 12. volum. 1. in antiquis, sequitur Lucas Pat. in præf. capitul. lib. 3. cap. 2. n. 1. quam etiam sequitur Rota, ut testatur Pat. dec. 318. in nota Tiburtina lib. 1. fol. 40. & Mohedan. dec. 7. alius 135. Castri Tiburt. de sens. & re judic. e fleque magis communem testantur Gregor. Lopez in l. 13. tit. 27. part. 3. verbo, primieramente & Anton. Gabriel. in vol. commun. opin. lib. 2. tit. de executione sententia concl. 2. & ex eo quod jus non induxit illius text. ordinem pro forma substantiali, sed pro minori præjudicio, & ut citius fiat executio, quo non impleto pars appellare teneatur, Cæsar. Contard. in d. l. unica, lim. 18. n. 16. C. si de mom. poss. fuer. Carocius exceptione 91. à n. 3. Contrariam tamen sententiam, & opinionem, imò quòd perversio ordinis traditi per d. §. in venditione, tanquam assignatur de forma substantiali executionis inducat nullitatem, excessum, & probant molli, non contemneudæ autoritatis, Joan. de Immol. & Alexand. in d. §. in vendi. column. 5. & Felin. in d. cap. quoad consultationem column. 9. Alexand. in d. §. in venditione, & ibi Ill. vers. scilicet, dum dicit Abb. Afflic. dec. Neapolit. 358. in antiquis. Maranta de ordine jud. 6. p. actu fin. de executione sentent. num. 9. fol. 652. & hanc opinionem veriorum adversus Bart. dicunt Avendamus in capit. pratio. 1. part. cap. 17. numero 4. Molina. de primogeniis lib. 4. cap. 7. numero 24. Parlador. lib. 2. rerum quotid. cap. fin. §. 3. numero 4. & 5. dicens, quòd si ante locum aliquis fuit dubitandi, nullus tamen hodie, stante lege regia.

Quid dicendum in tanto conflictu; ego utramque opinionem cum federe diffinitionis (non aliter) admutam libenter, & in casu de quo loquuntur utriusque

partis Doctores, retento. Prima opinio quæ habet perversionem ordinis d. §. vendi. esse injustam, non nullam: procedat in judice ordinario, qui proprio munere exequitur sine alterius mandato quia tunc non potest dici excessus, cum commissionem nullam egrediat. Secunda verò opinio, quòd contrarium habet, nempe nullam esse talem ordinis perversionem: procedat in executore, ad mandatum alterius sententiam exequente, cujus commissione vel ut exequeretur secundum jus, vel expressè, quòd capiat primò mobilia secundò immobilia, vel etiam si nihil dicatur, quia tacite inest quia tunc ex perversione ordinis sibi dati à jure, vel judice, & non servati, oritur excessus, & per consequens nullitas; ita hanc distinctionem tradunt Alex. cons. 5. vers. postea autem, 2. Afflic. d. dec. 358. in causa inter sub n. 1. & 2. Ant. Gabr. commun. conc. lib. 2. tit. de executione rei jud. concl. 3. n. 3. Sigismund. Scaccia in tract. de appell. quest. 17. limit. 10. n. 26. Cardin. Iul. practiarum conclus. tom. 3. litera A. concl. 483. num. 11. & Joan. Andr. supra pro contra citatus illam tenuit in ordinario, non tamen ausus est firmare in delegato executore, ut advertit Anton. Gabriel. ibi sub n. 21. Afflic. tenet Roland. à Valle conf. 33. num. 32. lib. 1. quia provisio sive juris, sive hominis facta determinatione modo suos terminos egredi non debet, ex iis quæ supra sub n. 47.

107 Et hanc differentiam inter excessum judicis ordinarii, & excessum executoris excedentis mandatum, consiliavit Bal. in l. sicut proponis n. 2. C. de execut. rei jud. quibus quidem reote convenit, quod eleganter Parlador. lib. 2. rerum quotid. c. fin. §. 3. n. 9. circa illam questionem, quando commissa executione ordinario per superiorem censetur excitata ejus jurisdictione, aut noviter delegata, inquit in hæc. Per multum interesse si quidem cum jurisdictione delegatur, potest judex delegatæ jurisdictionis terminos excedere. Porro cum ordinaria tantum excitatur jurisdictione, non potest, quod non obscure hoc dicere, affirmat text. in c. grati de offic. ord. & l. q. tit. 6. lib. 2. recopil. quæ doctrina respectu jurisdictionis rectè procedit, at respectu sententiæ, quam ipsemet judex ordinarius exequitur, bene dicitur, & potest excedere, cum sententia extitis limitibus ac finibus concludatur, juxta quæ late dixi supra à n. 56. & sursum & à 4. à n. 11. cujus respectu pariter hæc resolutio erit adaptanda, ut in ejus excessu adit nullitas ex dicendis. Et hanc nostram eandem differentiam constituere eleganter citati per Puteum in dec. 318. per totam omnino videndam lib. 2. fol. mibi 233. vide nos infra c. 13. hac 4. p. à princ. & per totum, sequitur etiam Vincentius Caroc. tract. de except. exceptione 61. n. 4.

108 Et quòd excessus quilibet mandata executionis sit nullus, nulli, vel paucis dubium esse potest; executor enim in excessu caret potestate, caret mandato, & caret jurisdictione, singularem siquidem defectus evidenter reddunt actum nullum, & quod executore excedente limites commissionis excessu nullus sit, pro notoria, & constanti doctrina affirmavit ipse Ab. Panorm. in d. e. quoad consultationem, n. 26. ibi, quem pro contra opinione, nempe pro prima, citavimus, ubi debet intelligi, ut loquatur in ordinario exequente, non in executore delegato, ut in d. n. 26. sequutus Hostiens. ibi, Idem dicit Butri. ubi post gl. à n. 15. facientes argumentum, quòd quando executor excedit, non est necesse appellare, quia actus est nullus, si non excedit, non potest ex iuris vulgatis, cui respondetur prout nos sursum, quod appellat ab excessu etiam si sit nullus, quia est utile respectu suspensionis, quam appellatio causat. Idem affirmat Sigismund. Scac. de appell. q. 12. limit. 1. sub n. 6. & executore excedente limites suæ commissionis, faciat illam nullam ipso jure, & quòd possit per viam tam appellationis, quam per viam nullitatis in

109 Sed quòd etiam perpetuò, & sine præfinitione temporis, ultra dictos triginta annos nullitas hæc possit in judicium quocumque deduci, evidenter probatur, nam eo ipso quòd executor excedit modum, ac fines mandata commissionis suæ dicitur careere potestate, & in quo excedit, mandatum (quod est stricti juris) non habere, text. optimus in d. l. quicumque C. de executoribus & exalioribus trib. c. cum dilecta de rescrip. c. P. & G. de off. delega. cum aliis juribus, & 118 Doctoribus hadenus à num. 104. allegatis qui promiscuè loquuntur de procuratore excedente mandatum, & de executore seu commiffario illud pariter excedente, utrumque comprehenditur sub legibus mandati quoadl excessum exequentis, cum illius commissio verè mandatum sit, toto tit. de off. ejus cui mandata est juris, cum infinitis aliis; & quod mandatum ad liem, & mandatum jurisdictionis equiparentur & sint similia, & valeat propterea de uno ad alterum argumentum probat text. in l. & quia, ibi, sicut in reliquis causis, ff. de juris. om. jud. ubi Bald. Angel. & Paul. Castren. cap. gratum, cap. relatum, de off. delegat. c. cum olim. Abb. in Innocent. de off. delegat. late prosequitur

Salgado de Protect. Reg. X x 2 compro-

judicium proponi: iterum tenet ipse Abb. cons. 3. Nit. col. 11. vers. decimo quarto lib. 2. eundem citans communem dicit Card. Tufcus pract. concl. tom. 3. litera A. conclus. 483. num. 2. & quòd fit nullus executoris excessus Ozal. dec. Fedem. 39. n. 6. & quòd omnis excessus mandata commissionis sit nullus firmat efferent Castellus à Bobadilla, in sua polit. lib. 2. c. 21. n. 65. allegat ad id c. venerabilis, de off. deleg. c. cum dilecta 22. de rescrip. Parisium cons. 51. n. 53. & seqq. vol. 4. Tiber. Decia. in 1. tomo crim. lib. 4. c. 25. n. 3. & quòd omne, quòd fit præter mandati formam, sit nullum, adeò ut nec valeat ut valere potest; probat post alios Ant. Gravet. in addit. ad praxim Vestrui lib. 5. c. 13. sub n. 19. litera E, & est communis opinio, ut ipse affirmat post Curtium Juniorem conf. 79. n. 2. & plus dicit eleganter Eicobar. de raioc. c. 38. n. 8. quòd executore excedente modum suæ commissionis, cum excessus sit nullus, non transit in rem judicatam, imò quocumque tempore potest excessus gravamen in judicium deduci, & allegari; quod est originale mirabile dictum Bal. in l. sicut proponis, sub n. 2. C. de execut. rei jud. & sic formanda est universalis conclusio in hac materia: quòd excessus factus executorem, egredientem limites suæ commissionis, si ipso jure nullus, quidquid dicat Pat. dec. 318. in fi. lib. 2. fol. 410. supra allegata, quòd five ordinarius, five executor sit, qui excedat ordinem in exequendo, d. §. in venditione, non adit nullitas, sed injustitia, cum gesta ultra potestatem, & jurisdictionem sint nulla ipso jure, & ultra citatos probat post alios Julius Cæsar Ruginel. pract. q. cap. 42. n. 9.

Supposito hoc, pro constanti dicendum videbatur, quòd facultas agendi de nullitate excessus contra executionem, non duret nisi usque ad triginta annos, quia nullitas sententiæ eo tempore durat, Bart. in l. data opera, col. 14. n. 9. C. qui accus. non poss. Salic. in l. i. preses n. 6. quomo. & quando jud. Card. Alex. in cap. dilecto. 63. q. 15. prin. sub n. 96. & Franc. q. 5. n. 10. de appell. Rebuff. tr. de appell. art. 1. gl. 2. n. 19. tom. 3. fol. 485. Vantius in tr. de null. rub. quoties & intra quod tempus, &c. sub n. 8. vers. si verò nullitas, fol. 383. Marant. de ordine jud. 6. p. actu 1. prin. n. 154. fol. 449. Papiens. in forma appell. à sententia differend. in gl. fuisse & esse nullam n. fol. 49. Bart. in l. unica n. 1. in fin. conclusit una eademque causa, & c. quæ conclusio fallit in causis, in quibus vertitur antea periculum, quia in eis perpetuò agi de nullitate potest. Vantius ubi proxime sub n. 8. vers. quod remedium, fol. 83. & Marant. ubi sursum n. 154. ac propterea, saltem à minus nullitatem excessus durare per 39. annos, dubium non est.

110 Sed quòd etiam perpetuò, & sine præfinitione temporis, ultra dictos triginta annos nullitas hæc possit in judicium quocumque deduci, evidenter probatur, nam eo ipso quòd executor excedit modum, ac fines mandata commissionis suæ dicitur careere potestate, & in quo excedit, mandatum (quod est stricti juris) non habere, text. optimus in d. l. quicumque C. de executoribus & exalioribus trib. c. cum dilecta de rescrip. c. P. & G. de off. delega. cum aliis juribus, & 118 Doctoribus hadenus à num. 104. allegatis qui promiscuè loquuntur de procuratore excedente mandatum, & de executore seu commiffario illud pariter excedente, utrumque comprehenditur sub legibus mandati quoadl excessum exequentis, cum illius commissio verè mandatum sit, toto tit. de off. ejus cui mandata est juris, cum infinitis aliis; & quod mandatum ad liem, & mandatum jurisdictionis equiparentur & sint similia, & valeat propterea de uno ad alterum argumentum probat text. in l. & quia, ibi, sicut in reliquis causis, ff. de juris. om. jud. ubi Bald. Angel. & Paul. Castren. cap. gratum, cap. relatum, de off. delegat. c. cum olim. Abb. in Innocent. de off. delegat. late prosequitur

Salgado de Protect. Reg. X x 2 compro-

comprobans Everard. in locis legalibus, de mandato ad lites, ad mandatum jurisdictionis: ubi quod utrumque mandatum est stricti juris, & in eo non veniunt nisi quae sint expressa, ac pariter mixtus executor, qui limites fuo commissionis mandata: excedit in excessu, caret omnino jurisdictione, & non est iudex, superius late probavimus, à n. 56. cum pluribus seq.

122 Hinc succedit regula, quod nullitas proveniens ex defectu mandati (quia de eo non constat) quoadcumque etiam post mille annos proponi potest, voluit Bal. in l. 1. C. de rebus alienon alien. & l. 2. C. si ex falsi instru. Curtius junior cons. 77. quem sequitur Rot. ubi per Castiad. dec. 3. de procur. & Sarner. super regul. de non judic. in compend. n. 73. fol. 85. Vantius de nullit. sent. sit. quod tuer & inter quod tempus, &c. sub n. 8. ac pariter etiam idem dicitur de nullitate proveniente ex defectu jurisdictionis. Angel. in l. 1. C. quando prov. non est necess. Scac. de app. q. 19. rem. 1. concl. 7. sub n. 3. Vantius ubi proxime sub d. n. 8. & quod hujusmodi exceptiones non cessantur ab statuto exclusae, etiam omnes exceptiones excludat, late Vantius de nullit. ex defectu juris. & unie, &c. 4. ubi plures Marant. de ord. jud. 6. p. prin. 17. n. 7. infinitos congerit videndus Padilla Menses in l. 1. C. de juris & facti ignor. n. 31. & Covarr. prael. qu. c. 25. n. 4. inde inferentes ad jus regium ex l. 2. tit. 15. lib. 3. ord. qua disponitur, ut de nullitate sententiae agi non possit ultra 60. dies ut si nullitatis allegetur ex defectu jurisdictionis post illum terminum agi posse, & de mandato post plurimos videndus Vantius de nullit. ex defectu mand. & c. num. 2. Et sic sequitur evidenter, quod hujusmodi nullitas, ex excessu commissionis proveniens, cum in se contineat defectum mandati, & potestatis, & defectum jurisdictionis in mixto (quod est idem) saltem post dictos triginta annos etiam quando-cumque, & omni tempore allegari, & proponi possit in iudicio.

126 His convenit, quod dicit Abb. Panorm. in cons. 3. Nitar. col. 11. vers. de cimo quaro, lib. 2. quem ad id referens sequitur Card. Tusc. prael. concl. tom. 3. concl. 483. n. 12. quod forma sententiae debet observari per executionem, alias si à sententia recedat, executio est nulla, & quod nullitas haec inventari potest quoadcumque, facit etiam, quod eleganter dicit Escobar. tract. de ratiociniis c. 38. num. 7. & 8. quod quando iudex executor in commissione excessit, non currunt fatalia, quominus omni tempore possit gravamen, & excessus allegari; quia hujusmodi excessus tanquam transit in rem iudicatam, quod est mirabile dictum, quod fuit originale Bald. in l. si ut proponis sub n. 2. C. de execut. rei jud. quem etiam allegat Escobar. ibid. quae quidem opinio verissima mihi videtur & tenenda.

128 Imò & in simplicibus attentatis, nonnulli affirmaverunt nulla tempore ipsorum revocationem praescribi. Minfing. singul. observant. 3. dec. 66. Rota dec. 2. & 5. de restitut. solita in novis, & post Franc. dicit Marquet. de commiss. 1. p. c. 29. n. 61. licet n. 62. post Tiraq. de utroque reit. §. 36. gl. 2. n. 3. & seqq. triginta ahnor. spatio 129 praescribi, licet in multis casibus sit perpetua, vide multa, quae ad propositum conducunt, per Lancel. de attent. 3. p. cap. 23. à num. 61. cum plurib. seqq. & si in simpliciter attentatis hoc plurae Doctores praedicti, quid mirum, ut verum id firmemus in attentatis, prout est excessus executorum, ut alibi diximus, & vide n. 133.

130 Nunc quaeri potest: an agenti de excessu, & per consequens de nullitate actus gesti per executores, pendente dicta excessus causa, curat tempus ad appellandum à simplici gravamine, casu quo ipse succumbat; & non adesse excessum, fuisse declaratum. Pro cuius resolutione multa hinc inde possem in medium prorumpere, sed breviter arbitror, interim terminum ad appellandum à simplici gravamine, non currere, sed

potius suspendi. Moveor eo validissimo fundamento, 131 etenim generaliter verum est, quod agenti de nullitate sententiae, non currit tempus decem dierum ad appellandum ab eius iniustitia, quamvis agens succumbat, dummodo calumniosè nullitas non intenterit, aut ex causa evidenter improbabili. Cyn. in l. contra majores 16. n. 7. C. de inoffic. test. Franch. in c. dilecto 63. q. 6. n. 11. de appell. Hyppolit. de Marfi. singulari 152. succumbens, quem refert, & sequitur Th. Pollan. decis. 10. instantes vers. 8. n. 10. & adversus Guid. Papam & Lancelot. hanc sequitur opinionem Scaccia de app. q. 12. n. 169. & iterum q. 15. sub n. 91. & 98. ubi 95. post Joan. de Amicis cons. 6. sacro Regio à n. 29. cum seqq. & sub n. 35. ubi de 132 communi dicit, hanc doctrinam procedere in remedio nullitatis ex attentato, absque illa distinctione, an appellatio sit comparabilis, vel incomparabilis.

Quae omnia concurrunt in excessu, ut de nullitate 133 hactenus late probavimus, de attentatis, scilicet, ut excessus sit attentatus; de se patet, & tenet in terminis Rota teste Seraphino 15. 68. tom. 2. & ex Felino, Mascardo, Gratian. & Lanceloto diximus infra c. 14. vers. quae consideratio non extra rem, n. 157. & seqq. & de incomparabilitate eum gravamine simplici, & iniustitia, est text. in lab. executor. ubi Doctores, ff. de appellatio. l. 5. tit. 23. p. 3. & inferitur hoc capite latius appare- 134 bit, ut iudex super excessu dumtaxat aditus non potest se intromittere, nec cognoscere de iniustitia, & simplici gravamine, à num. 162. & c. 4. num. 38. & sequentibus, alias etiam elegantes doctrinas adduxi infra 135 cap. 14. à num. 207. cum sequentibus, ergo manifestè patet, ut pendente causa excessus, non currat terminus ad appellandum à simplici gravamine, & executionis iniustitia.

Quae doctrina & ex eo comprobatur, nam quando 136 duae dilationes ad aliquem actum assignatae, procedunt non ex eodem fonte sed diversis respectibus; una alteram confundit, sed successive profunt, una post alteram finitam; haec est mirabilis Baldi doctrina in l. si paulo ante fi. C. de executione rei jud. facit l. 1. §. largius tempus, & §. sed videndum ff. de successorio edicto, glof. & Doctores in l. emancipata c. de juris & facti ignor. Oldrad. cons. 203. factum tale est, collata fuit Ecclesia in 2. dubio, & Joan. Andr. in additio ad Specul. in rubr. de concessione praeb. col. 2. vers. item licet annus, Bal. Angel. Paul. Castren. Alexand. (qui id dicit singulari.) Corneus & Ill. in l. licet, C. de iure delib. & ibi Salicet. idem Bald. in rubr. C. qui admitti. col. 4. vers. sexto queritur, Raphael. Cuma. Paul. Castren. qui dicit mirabile Alex. & Franc. Areti. in l. quamdiu prior ff. de acquir. hered. Paul. Caslr. & Areti. in l. Panton. ille col. vers. ut gl. 1. hic col. 3. vers. extra gl. eodem iur. Raphael. Fulgo. in l. ult. C. qui admitti. Cepola cautela 167. secundum postremam computationem, incipit, nota auream cautelam, ubi dicit singulare, & Alex. cons. 89. viso puncto & instrumentis, colom. 2. vers. nec obstat lib. 2. & cons. seq. col. 2. vers. nec ad hoc obstat, ubi dicit singulare Corneus cons. 70. duo veniunt. col. 3. vers. tamen licet filia, lib. 4. Ill. (qui & hoc quoque dicit singulare) in d. l. emancipata, ante fi. & in l. col. penult. vers. & pro ista, C. qui admitti. optimè & latissime prosequitur, plura exempla huius doctrinae, & mirabilia accumulans Tiraq. de retraciu. conventionali, §. 1. gl. 1. & unica à n. 18. cum seqq. & iterum à n. 61. cum pluribus seqq. nam quae origine, 137 & respectibus sunt diversa, eadem quoque sunt & prosecutione, & effectu, l. nunquam ff. de privatis delict. l. si mater. §. 1. & c. eadem, ff. de exceptione rei jud. & quod causa excessus, & causa gravaminis 138 sint inter se diversa, late comprobatur infra cap. 4. à num. 33. Itaque opinor, ut pendente causa excessus per viam quarelae, & nullitatis (quod idem est, quia 139 utroque de nullitate agitur) non currat terminus decem dierum

dierum ad appellandum à simplici gravamine, nam si pars gravata usa est appellatione ad reponendum ex- 140 cessus; nullum dubium est, ut illam suo tempore possit prosequi pro simplici gravamine, casu quo succumbat in excessu, cum jam à facto per executores appella- vit, licet sub demonstratione falsa,

141 Insuper est advertendum, quod appellationi interpositae ab executoro excedente, per procuratorem non habentem ad idem speciale mandatum, deferendum non est, tanquam minus legitime, minus recteque propositae; nec vim facere declarabitur, cum requiratur mandatum specialiter individuam ad excessum execu- tionis proponendum: quoniam appellans ab executione excedens succumbens condemnatur in quinquaginta libras, lab. exequit. C. quorum appell. non recip. cum procurator non potest deteriorem conditionem domini facere: propterea speciale requiritur, ita Bart. in l. si procurator ff. de condit. indebit. in 2. col. vers. per istum tex. Felin. in cap. quoad consultationem n. 21. vers. nota in super perpetuo de sententia & re jud. & Benedic. de Vand. in ejus reper. vers. appellans ab execut. excessiva si est procur. & c. fol. 7. à tergo col. 3. Angel. Aret. col. 4. in lab. execut. ff. de app. Angelin. §. praeterea 2. col. 27. Et idem in causa matrimon. instit. de excepti. Ill. in l. si procurator ff. de conditione indebit. col. 2. Socin. cons. 120. col. 3. & cons. 131. Decius in c. novit. de app. prosequitur late post alios Roland. 142 à Valle, qui dicit perpetuo in praxi menti commendandum, tanquam singulare, cons. 43. n. 11. vol. 1. maxime cum generale verum sit, quod etiam executionem è re iudicata procurator ad litem (etiam à qua emanavit) postulare non potest, nisi ad id habeat speciale mandatum, l. procurator, §. 1. ff. de procuratoribus l. iure ff. de execut. l. vero proc. ff. eodem, si ope exceptionis re- 143 pellatur, alias bene potest intendere actionem iudicati, d. l. si procur. ibi, exceptione repelli debet, & c. quod exactissime optimeque prosequitur post alios Roder. Xaar. in lec. d. post rem jud. vers. quia supra visum est, per tot. fol. mibi 161. & ejus additionator Valdez, fol. 135. plures §. salicet, practicae limitationes ad id late prosequitur Xarez, ibi, quas per te vide. Puteus dec. 61. per tot. lib. 1.

144 Unum porro necessarium est in hac materia, quod in hujusmodi appellatione ab executoro excedente, seu executione excessiva, debeat praecisè, exprimi inferique nominatim, & in specie causa gravaminis, quantitas nempe quemadmodum excedit, & in quo flet excessus, adeo ut alias appellatio non teneat, nec executor vim ullam facit, si hujusmodi appellationi interjectae absque expressione excessus declarationem deneraverit, ita tenent Bart. in lab. execut. ff. de appell. col. 2. Bald. in lab. executione 2. colom. C. quorum appell. Innoc. in c. super eo. ult. n. 4. in verbo taxat. de iis qua visum est, causa fuit, idem Bald. in l. terminatio col. 1. n. 17. vers. pone quod C. de fruct. & lit. expend. Abb. in c. quoad consultationem n. 33. & Felin. etiam n. 18. & 19. de sententia & re jud. Phil. Franc. in c. sepe 44. p. 12. n. 59. de app. Decius in c. novit. 43. eodem tit. n. 3. & 14. Ni ei. in tract. de conc. glof. concord. 6. full. 32. n. 73. fol. 104. Ludovic. Rom. cons. 41. August. Beron. cons. 32. in causa n. 7. lib. 3. Lancel. Rob. de attentat. 2. p. cap. 12. lim. 53. n. 27. quod ad hoc ut haec appellatio ratione excessus valeat, debet causa excessus, & in quo consistat, exprimi, Rebuff. in tract. de sententiarum executione, artic. 7. glof. 12. vers. on valet, tom. 1. fol. 377. optimè Roland. à Valle cons. 43. num. 6. volum. 1. Socin. cons. 54. num. 9. volum. 1. Bellamera. in cap. constitutus num. 31. seqq. de appellat. Cardinal. in cap. quoad consulti. in fin. Immol. in cap. bona, mem. 15. ubi etiam Decius non 23. & 24. de app. Marquet. de commiss. 1. p. cap. 24. n. 5. & seq. qui omnes rationem 145 reddunt elegantem, quod cum contra appellatam ab executoro sit praesumptio juris, cum sit regulariter prohibita appellatio, & in uno sit dumtaxat casu speciali-

ter permilla, scilicet quando adesset excessus, idèd necesse est; ut appellans exprimat nominatim causam, in sua appellatione, tanquam ejus intentionis praesum fundamentum, ut inde executor deducat, an iusta sit, & an sit deferendum ei necne, ut regulare est in omnibus casibus, in quibus appellatio prohibita est, sed permilla ex aliqua causa, seu ratione dumtaxat, quia ea debet exprimi nominatim, quod validis fundamentis probant ipsi Doctores, & sic exprimenda est de necessitate ad hoc ut iudex sciat an appellatio sit deferendum, cui deferre non debet, nisi causa exprima- 147 tur, quia cum iudex videt appellationem proponi contra formam juris communis, hoc est in casu prohibito, potest & debet in dubio praesumere, eam non esse admittendam, cum non videat eam interponi in casu specialiter permisso, & ideo quod eam frivolam 148 debeat rejicere, & praeter ceteris Felin. colom. 10. vers. oportet exprimi causam, in d. c. quoad consultationem, ubi etiam Abb. num. 31. dicens quod causa non exprimitur, 149 causa, non debet executor superledere, sed ad executionem procedere. Sequitur Sigismund. Scac. de appell. quae 17. limit. 10. num. 63. Roland. à Valle. d. cons. 43. volum. 1. num. 6. Marquet. de commiss. d. 1. p. c. 23. n. 11. dicens quod causa non expressa, vel expressa, & narrata, tamen nulla existente, nec suspensurum, nec retardatur executionem, & iterum, ibi n. 975. ad fin. dicit quod causa excessus erit exprimenda, ut teneatur, an appellanti deneganda sit appellatio, vel concedenda audientia ita Innocent. in c. ad nostram per tot. de appell. & in c. dilectus filius elem. & n. 1. de rescript. & in c. super eo per totum, de cohabit. cler. & mul. Capella Tholosa 441. 150 quia jus huic appellationi resilit, c. Romana, & c. cum sit, de appell. in 6. & c. quoad consultationem, & cetera iura, ut not. Marquet. ubi proxime, non tamen haec, scilicet, causa expressio est de substantia essentiali appellationis, ita ut nulla sit per ejus omissionem; sed dumtaxat ad hunc effectum, ut iudex deliberet, an sit deferendum ei cui jus resilit: ita Felin. & Rol. ubi proxime, & ex aliis Gratia. in disceptat. foren. d. c. 33. late Vinc. Caroe. in tract. de exceptionibus exceptione 442 num. 88. & n. 101.

Et adèd in specie & nominatim, non in genere re- 151 quiritur expressa quantitas, & qualitas gravaminis, seu excessus: ut minime sufficiat, dicere appello, quia excessus est commissione tua, ratione incertitudinis, quod non sufficit, quia expressio specialis requiritur: Abb. in d. cap. quoad consultationem num. 23. Marquet. ubi proxime n. 12. Roland. à Valle. d. cons. 43. sub n. 6. & bene etiam per Cardin. Tusc. prael. conclusum. 1. litera A, concl. 4010. n. 24. nec etiam sufficit expressio in genere per relationem ad acta, sed nominatim. Itat 152 Scac. ubi proxime d. limit. 10. num. 60. Sequitur post alios Marquet. d. cap. 23. num. 13. & est elegans Rota decisio 100. ex novem, mem. 18. p. 1. diversor. Caroticus, ubi proxime.

Illud tamen valde utile, sicut notabile, inquirendum est: an hujusmodi appellatio ab executoro excedente potens sit, ad suspendendam, & retardandam executionem in totum; an verò dumtaxat suspendat excessum illum in hac parte dumtaxat, quem nominatim expressit appellans, in quo Speculator in tit. de sentent. executi, §. nunc videndum colom. 3. vers. sed nunquid dicendum in totum, inquit, quod si in appellatione ab executoro excedente exprimitur in quo modum excedit, ita quod causa expressa non concernit totam executionem, & sed partem; in illa dumtaxat suspenditur executio, & in ea tantum superledere tenetur executor, sequitur Butrius in cap. quoad consultationem, numer. 17. Immol. nu. 14. vers. quid, nunquid autem de re jud. Abb. eleganter, ibi, n. 32. & 33. sequutus Anton. sequitur Vestrus 153 in praxi Roma. Cur. lib. 7. c. 3. n. 12. vers. imò non deservit, fol. 197. & idem lib. 8. cap. ult. sub num. 17. vers. & licet,